ЦАНА НУМАРУ—5 КАП.

УМОВЫ ПАДПІСКІ
(з дармовым дадаткам „Прафрух“)
На 1 мес. — 90 к.
„ 3 мес. 2 р. 60 к.
„ 6 мес. 5 р. —
„ 12 мес. 9 р. 75 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ
За радок нонп. пасьля тэксту—50 к., іншагароднія абвесткі—1 р. за радок. Пры шматразовым друкаваньні—скідка. Звыш тарыфу, згодна пастановы СНК ад 10-IX—24 г. бярэцца 10 проц. „адатку.

Падпіска і абвесткі прымаюцца ў гал. канторы газ. „ЗЬВЯЗДА“ Менск, Савецкая, 63, 3-ці паверх, тэл. 7-81.

ЗЬВЯЗДА

Орган Цэнтральнага Камітэту Камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Менскага АК КП(б)Б

Сакратар . . 6-19
Партсэктар . . 13-80
Сэктар інфармацыі . 13-80
Начны рэдактар . 6-42
Галоўная кантора . 7-81
Аддзел падпіскі . 7-81
„ абвестак . 7-81

1930 г.
№ 127 (3725)
Год выданьня—XIV.

РЭДАКЦЫЯ І ГАЛОЎНАЯ КАНТОРА
МЕНСК, Савецкая, 63.

XIII ЗЬЕЗД КП(б)Б

Бязьлітасна вядучы барацьбу на два франты супроць правых і „левых“ апартуністых, партыя згуртоўвае свае рады вакол адзіна правільнай Ленінскай палітыкі ЦК УсеКП(б)

Спрэчкі па дакладу т. Мануільскага аб рабоце ЦК УсеКП(б)

Прамова тав. Кавальчука

XV зьезд нашай партыі намеціў вялікія задачы як у галіне рэканструкцыі сельскай гаспадаркі, так і ў галіне рэканструкцыі прамысловасьці. Лінія ў рабоце ЦК нашай партыі цалкам і поўнасьцю адпавядала тым задачам, якія намеціў XV зьезд партыі. За два з паловай гады пасьля XV зьезду, калі паглядзець на ўсю работу, якую правяла партыя і рабочая кляса пад кіраўніцтвам партыі,—мы маем буйныя посьпехі на ўсіх франтох нашага сацыялістычнага будаўніцтва.

Гэтыя посьпехі дадуць нам поўную магчымасьць у самы карацейшы гістарычны тэрмін дагнаць і перагнаць заходня-эўрапэйскія капіталістычныя краіны.

Партыя дабілася вялікіх посьпехаў у справе сацыялістычнага будаўніцтва, дзякуючы вялізарнаму гэраізму і актыўнасьці рабочай клясы. Гэту актыўнасьць і гэраізм рабочай клясы партыя змагла мабілізаваць на ўсіх франтох сацыялістычнага будаўніцтва. Наша рабочая кляса і мільённыя масы працоўных нашай краіны паказалі, што яны сваім гэраізмам, творчым энтузіязмам і работай выканал і перавыканалі пяцігадовы плян разьвіцьця народнай гаспадаркі.

Гэтыя посьпехі былі-б яшчэ большымі, калі-б партыі не давялося траціць так шмат часу на барацьбу ўнутры самой партыі. Мабілізуючы шырокія рабочыя масы для справы сацыялістычнага будаўніцтва, партыя аддавала шмат часу на барацьбу з правым ухілам, які па сутнасьці справы імкнуўся цягнуць партыю назад і тэорыя якога зводзілася да згортваньня тэмпаў індустрыялізацыі краіны, капітуляцыі перад кулаком, нявер'я ў рэканструкцыю сельскай гаспадаркі, у калектывізацыю.

Партыя, праводзячы гэту барацьбу з правым ухілам, яшчэ больш загартавала свае рады для далейшай барацьбы [illegible]

[illegible] га падтрыманьня, калі будзе выстаўляць тыя свае тэорыі, якія былі разьбіты нашай партыяй, зараз ён імкнецца перафарбавацца, зараз ён вядзе атаку супроць партыі ўжо не па тых пытаньнях, не выстаўляючы адкрыта тых апартуністычных пытаньняў, па якіх партыя дала бязьлітасны бой. ён цяпер імкнецца біць па кіраўніцтве партыі, абагульваючы памылкі асобных арганізацый, якія былі дапушчаны ў справе калектывізацыі.

Партыя вырасла, партыя разумее, партыя пад кіраўніцтвам ЦК і надалей зможа ўразумець усю тую махінацыю правых элемэнтаў, праз якую яны імкнуцца дыскрэдытаваць кіраўніцтва нашай партыі. Партыя ўсім гэтым спробам і махінацыям дасьць руйнуючы адпор.

На аснове вялізарных посьпехаў у справе рэканструкцыі нашай прамысловасьці, партыя паставіла задачу і разгарнула вялізарную работу па рэканструкцыі сельскай гаспадаркі. Шырокі калгасны рух, які ахапіў вёску, дазволіў партыі паставіць задачу правядзеньня суцэльнай калектывізацыі ў радзе збожжавых раёнаў, дазволіў перайсьці ад лёзунгу адмежаваньня і выціскаеньня кулацтва да лёзунгу ліквідацыі кулацтва, як клясы.

Я не хачу тут пералічваць тых памылак, якія былі дапушчаны асобнымі мясцовымі арганізацыямі ў пытаньні калектывізацыі, а хачу паставіць і падкрэсьліць, што зараз асноўнай задачай у выпраўленьні памылак павінна зьявіцца замацаваньне нашых посьпехаў у справе калектывізацыі. Нам трэба зараз дабіцца таго, каб калгасы зьявіліся тым арганізуючым зьвяном, вакол якога павінна далей разгортвацца калектывізацыя. Наша работа ў калгасах не павінна замыкацца толькі ўнутры калгасаў, а трэба, каб калгасы пашырылі свае пазыцыі, каб перакаталі сваім прыкладам індывідуальныя бядняцкія і серадняцкія гаспадаркі, што [illegible]

Прамова т. Ягорава

[illegible]

Прамова тав. Сосніна

[illegible]

Прамова тав. Гантмана

Міжнароднае становішча цалкам і поўнасьцю пацьвярджае прагнозы і ацэнку, якую давала наша партыя на XV партзьезьдзе, ацэнку, якую даваў Камуністычны Інтэрнацыянал. Правыя элемэнты вядуць барацьбу супроць Камінтэрну, вядуць барацьбу ў радох нашай партыі ў першую чаргу па пытаньні ацэнкі капіталістычнай стабілізацыі. Тое, што мы назіралі на пройдзеным этапе, тое, што адбываецца зараз у капіталістычнай гаспадарцы, глыбокі крызіс ва ўсіх капіталістычных краёх, які патрасае асновы капіталістычнай сыстэмы—пацьвярджае поўнасьцю ацэнку нашай партыі.

Другое пытаньне—гэта глыбокі і правільны аналіз, які быў даны нашай партыяй і Камінтэрнам міжнароднай сацыял-дэмакратыі, сусьветнаму рэфармізму. Гэта працэс зрастаньня сацыял-дэмакратызму, сусьветнага рэфармізму з капіталістычнай сыстэмай. Міжнародны рэфармізм стаў неадлучнай часткай усёй капіталістычнай сыстэмы. Тое, што мы бачым у Англіі, дзе на чале ўлады стаіць так званы «рабочы ўрад», тое, што назіраем у Нямеччыне і ва ўсіх іншых капіталістычных дзяржавах, дзе на чале ўлады стаяць сацыял-дэмакраты—зноў такі поўнасьцю пацьвярджае правільнасьць аналізу і ацэнкі Камінтэрну і нашай партыі.

Тут цэлы рад таварышоў у сваіх выступленьнях гаварылі і пацьвярджалі, што цьвёрдая, непахісная лінія нашай партыі, якая няўхільна праводзілася ў жыцьцё ўсёй партыяй, забясьпечыла працяг перадышкі, якая ня раз разьбівала спробы капіталістычнага сьвету справакаваць нас на вайну. Ваенная небясьпека, аднак, ня толькі ня мінула, а мы ведаем, што яна зараз больш моцная, чым калі-б там ні было раней.

Нам трэба ўмацоўваць, павышаць у далейшым яшчэ больш баяздольнасьць нашай Чырвонай арміі. Не пакладаючы рук трэба працаваць над пасьпяховым ажыцьцяўленьнем пяцігодкі, пад вырашэньнем вялізарных задач сацыялістычнага будаўніцтва, якія зьяўляюцца неадлучнай часткай сусьветнай пралетарскай рэвалюцыі. Нам трэба баявую гатоўнасьць у масах і ў рабочай клясе, і ў Чырвонай арміі ня толькі падтрымліваць, але ўзмацняць з кожным днём шляхам сыстэматычнага глыбокага растлумачэньня міжнароднага становішча, шляхам глыбокага сыстэматычнага азнаямленьня з міжнародным рабочым рэвалюцыйным рухам.

Пяцігадовы плян зьяўляецца фактам сусьветна-гістарычнага значэньня. Пасьпяховае выкананьне пяцігадовага пляну на працягу мінулых паўтара год зьяўляецца лепшым пацьвярджэньнем правільнасьці генэральнай лініі нашай партыі. Пасьпяховае правядзеньне пяцігодкі, перавыкананьне асноўных паказальнікаў нашай прамысловасьці і народнай гаспадаркі ў цэлым—наносіць яшчэ раз руйнуючы ўдар па ўсіх рэштках трацкізму, па ўсіх рэштках трацкісцкай ідэалёгіі, у аснове якой ляжыць тэорыя немагчымасьці пабудаваньня сацыялізму ў нашым краі.

Пасьпяховае выкананьне пяцігодкі таксама наносіць руйнуючы ўдар па правай апазыцыі, якая высоўвала тэорыю непасільнасьці ўзятых тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва, якія раілі партыі раўняцца на «вузкія» месцы, замест цьвёрдай пасьлядоўнай лініі, якая праводзіцца партыяй на разьвіцьцё буйной прамысловасьці, на разьвіцьцё вытворчасьці, якая выпрабляе сродкі вытворчасьці.

Нарэшце, пасьпяховае выкананьне пяцігодкі цалкам і поўнасьцю пацьвярджае ўзятыя партыяй тэмпы нашага сацыялістычнага будаўніцтва, бо тое, што мы маем, тыя рэзультаты, якія мы атрымалі на працягу гэтых паўтара год, паказалі, што мы мы маем рэальныя мажлівасьці выкананьня пяцігодкі ў чатыры гады. Гэта значыць, яшчэ больш разьвіць і ўзмацніць тэмпы, якія вызначаліся раней.

Бязумоўна, таварышы, мы ня можам праходзіць і не праходзім міма тых вялізарных труднасьцяй, якія стаяць перад намі. Я тут хачу паказаць на пытаньне паляпшэньня рабочага забесьпячэньня. Мы з году ў год назіраем няўхільны рост матар'яльнага і культурнага стану рабочае клясы, які ідзе па лініі ня толькі павялічэньня заработнай платы, а і па радзе іншых каналаў: па лініі мэдычнай дапамогі, на лініі пашырэньня культурна-бытавога абслугоўваньня рабочых мас. Вялізарнае павялічэньне выдаткаў і сродкаў на культурна-бытавое абслугоўваньне рабочых—усё гэта разам узятае, бясспрэчна, пацьвярджае тое, што матар'яльны і культурны ўзровень рабочае клясы ўзьнімаецца ўгору з кожным годам. Зараз пытаньне адносна паляпшэньня забесьпячэньня мае вялікае значэньне. Трэба мабілізаваць партыю, усю пралетарскую грамадзкасьць і накіраваць усе сілы па лініі таго, каб пашырыць, палепшыць наша харчовае забесьпячэньне, накіраваць на паляпшэньне работы забесьпячальных апаратаў, якія працуюць вельмі дрэнна. Таму зусім правільна ЦК УсеКП(б) ставіць ва ўсю шырыню пытаньне адносна паляпшэньня забесьпячэньня і паляпшэньня работы забесьпячальных каапэрацыйных арганізацый, дрэнная работа якіх павялічвае труднасьці забесьпячэньня.

Другая важнейшая задача—гэта падрыхтоўка новых рабочых кадраў і кадраў кіраўнічых.

Па цэлым радзе важнейшых галін нашай прамысловасьці (мэталяпрамысловасьці і інш.) мы на сёнешні дзень адчуваем нястачу кваліфікаванай рабочай сілы. Гэта-ж самае і па радзе іншых галін нашай прамысловасьці. Гэта вострасьць будзе ўзмацняцца, калі ўся партыя не сканцэнтруе ўсёй сваёй увагі на справе падрыхтоўкі новых кадраў кваліфікаваных рабочых, калі мы ня зьвернем сур'ёзнай увагі на палітычнае і клясавае выхаваньне новых пластоў рабочых, якія ўліваюцца ў прамысловасьць. Мы ў БССР маем ня менш 25 проц. новых рабочых, якія ўліліся ў прамысловасьць і не прайшлі яшчэ зусім, або прайшлі невялікую пралетарскую школу ў мінулым. Над выхаваньнем гэтых пластоў рабочых трэба будзе настойліва папрацаваць.

Пытаньне аб кадрах у цэлым мае актуальнае значэньне для ўсяго нашага Саюзу і стаіць у нашых умовах з асаблівай вастратой. Мы на студзеньскім пленуме ЦК КП(б)Б завастралі ўвагу на пытаньні кадраў таму, што ў нашых умовах нястача кадраў пры вялікіх тэмпах сацыялістычнай прамысловасьці, кадраў для вёскі—адчуваецца асабліва востра.

Вырашэньне задач культурнай рэвалюцыі мае вялізарнае значэньне для ўсяго нашага будаўніцтва. Партыя праз друк, Цэнтральны Камітэт у радзе пастаноў падкрэсьлівалі ўжо, што наша культурная работа адстае ў сваіх тэмпах ад агульных тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва. Цэлы рад мерапрыемстваў ужо разгортваецца ў сваім практычным ажыцьцяўленьні, але нам трэба ўзмацніць сваю работу ў гэтым напрамку.

Няма ніякага сумненьня, што тыя вялізарныя зрухі, той вялізарны рух бядняцка-серадняцкіх мас, які мы маем у вёсцы, на шлях сацыялізму прадстаўляе факт буйнога гістарычнага значэньня. Пытаньне адносна серадняка, пытаньне адносна ўзаемаадносін з серадняком зьяўляецца асноўным пытаньнем. Апартуністычныя элемэнты ставяць пытаньне адносна разрыву з серадняком, ставяць і ўсе тыя небальшавіцкія элемэнты, якія не разумеюць усіх тых працэсаў, якія адбываюцца ў вёсцы. Яны гавораць адносна разрыву з серадняком. Тое, што мы наглядаем сёньня, што ў збожжавых раёнах 40-50 проц. бядняцкіх і серадняцкіх гаспадарак замацаваліся ў калгасах, тое, што ў нашых умовах, ва ўмовах БССР, калгасьнікі прадстаўляюць сабою моцна згуртаванае ядро на вёсцы, тое што веснавая сяўба праходзіць з посьпехам па ўсім Саюзе—усё гэта пацьвярджае, што мы разрыву з серадняком ня маем, пацьвярджае. тое, што мы маем далейшае ўмацаваньне саюзу з серадняком.

Бязумоўна, у рабоце на мясцох у цэлым радзе раёнаў, у тым ліку і ў КП(б)Б, былі вялікія палітычныя памылкі, якія выклікалі хістаньні ў некаторай часткі серадняку, бо ў некаторай часткі серадняцтва магло скласьціся такое ўражаньне, што партыя зьмяняе сваю лінію. у сувязі з тымі скрыўленьнямі і памылкамі, якія былі дапушчаны у адносінах да серадняка. Але дзякуючы пільнасьці Цэнтральнага Камітэту партыі, дзякуючы таму, што ЦК пабальшавіцку, са ўсёй рашучасьцю ўдарыў па гэтых памылках і скрыўленьнях, дзякуючы тэй вялікай магутнасьці, якой уладае наша партыя, наша партыя здолела ў самы кароткі тэрмін. у некалькі дзён, пераключыцца і хутка ўзброіць усю партыю на барацьбу са скажэньнямі партыйнай лініі, на выпраўленьне памылак. Мы нясумненна маем не разрыў з серадняком, а далейшае ўмацаваньне саюзу з серадняцкімі масамі вёскі. Мы павінны яшчэ з большай энэргіяй узбройваць нашу партарганізацыю на барацьбу з рознага роду апартуністычнымі тэорыямі, якія пад рознымі маскамі і формамі высоўваюцца супроць генэральнай лініі нашай партыі, «тэорыі» адносна «няміну чых» хістаньняў серадняка, якія маюць у сваёй аснове трацкісцкую падаплёку, неабходнасьці ўжываньня гвалту да серадняка, бо калі згадзіцца з тэорыяй адносна няміну чых хістаньняў серадняка, што серадняк незалежна ні ад чаго, правільная ці няправільная лінія праводзіцца да яго, будзе хістацца, і адсюль у іх («левых» загібшчыкаў) атрымліваецца такі вывад, што трэба сілаю яго загнаць у калгас, што трэба адміністраваць у адносінах да серадняка. Такая тэорыя павінна атрымаць самы рашучы, самы бязьлітасны адпор з боку нашай партыі, як трацкісцкая па сутнасьці, як атакі трацкісцкіх элемэнтаў супроць лініі нашай партыі.

У сучасны момант лідэры правай апазыцыі (і Бухарын, і Томскі, і Рыкаў) да гэтага часу, ня гледзячы на тое, што яны фармальна прызналі перад партыяй свае памылкі, не выступалі і ня выказваюць сваіх адносін па ўсіх гэтых важнейшых пытаньнях, па лініі якіх ёсьць разыходжаньні з партыяй, па лініі якіх партыя вядзе бязьлітасную барацьбу з правай апазыцыяй. Я думаю, што партыя павінна патрабаваць, каб яны абавязкова сказалі пра свае адносіны да ўсіх гэтых важнейшых пытаньняў.

Правільнасьць палітычнай лініі ЦК УсеКП(б), тыя посьпехі, якія мы маем ва ўсіх галінах сацыялістычнага будаўніцтва, пацьвярджаюцца лепш за ўсё тым вялізарным уздымам, які мы маем асярод калгасьнікаў і ў рабочай клясе. А лепшым паказальнікам гэтага зьяўляецца тое, што рабочая кляса зноў дае нашай ленінскай партыі дзесяткі тысяч лепшых сваіх прадстаўнікоў. Лепшым пацьвярджэньнем правільнасьці лініі партыі зьяўляецца тое, што адзінства нашых радоў зараз моцна, як ніколі, што мы падыходзім да XVI зьезду моцнымі, згуртаванымі ленінскімі калёнамі.

Прамова тав. Хайтовіча

Тыя дасягненьні, якія мы маем, пяцігодка, за выкананьне якое мы ўзяліся не за пяць, а за чатыры гады, яскрава пацьвярджаюць правільнасьць лініі нашай партыі. У рэканструкцыі сельскай гаспадаркі мы маем перавышэньне тых намячэньняў, якія прадугледжвала пяцігодка.

Правыя апартуністыя сваімі «тэорыямі» імкнуцца цягнуць партыю назад, прапануюць аслабіць тэмпы індустрыялізацыі краіны і рэканструкцыі сельскай гаспадаркі. Таму зусім правільнай зьяўляецца лінія партыі ў тым, што галоўны агонь барацьбы павінен быць накіраваны супроць правай небясьпекі, адначасова вядучы барацьбу з «левымі» загібамі. Асколкі трацкізму, які разьбіты, яшчэ сям-там прабуюць падняць сваю галаву, вядучы розныя паклёпы на партыю. Таму і на гэтым вучастку барацьбы за генэральную лінію партыі трэба завастрыць увагу партыйных арганізацый.

У нас ёсьць рад недахопаў, у якіх вінаваты мясцовыя арганізацыі, у якіх вінаваты мы самі, а не партыйнае кіраўніцтва. Вось узяць хоць-бы пытаньне аб калектывізацыі. Мясцовыя арганізацыі ў гэтай справе зрабілі рад памылак у той час, як ЦК партыі ў справе калектывізацыі даў зусім выразныя дырэктывы, вызначыў зусім правільную ленінскую лінію.

У справе рабочага забесьпячэньня па віне мясцовых арганізацый мы маем рад недахопаў і ляпсусаў. Мы падчас ня ўмеем выкарыстоўваць усіх тых мажлівасьцяй, якія маем.

ЦК партыі даў зусім выразную дырэктыву ў пытаньні падрыхтоўкі кадраў. А на мясцох у гэтых адносінах мы маем рад недахопаў. У нас вылучаюць часамі на работу ў апарат рабочага, не падрыхтаваўшы яго, і таму бывае так, што праз некаторы час ён вымушан варочацца на сваю ранейшую работу. У пытаньні падрыхтоўкі кадраў трэба ўвесьці больш плянавасьці. вакол гэтага пытаньня трэба сканцэнтраваць больш увагі партыйных арганізацый.

Прамова тав. Скробута

Правільнасьць генэральнай лініі партыі, правільнасьць кіраўніцтва яе ЦК пацьвярджаецца тымі вялізарнымі дасягненьнямі ва ўсіх галінах сацыялістычнага будаўніцтва і ва ўзмацненьні абароназдольнасьці нашага краю, якія мы зараз маем. Пад кіраўніцтвам ЦК партыя пашчэнт разьбіла контр-рэвалюцыйныя выступленьні трацкістых, дала рашучы адпор правым ухілістым і «левым» загібшчыкам.

Пастанова ЦК па пытаньні палітыка-маральнага стану Рабоча-Сялянскай Чырвонай арміі выбіла глебу ў носьбітаў талмачоўскіх настрояў і партыя рашуча пакончыла з гэтым.

Наша партыйная арганізацыя ў арміі пад кіраўніцтвам ЦК і ПУР'у правяла вялікую работу па падрыхтаваньні камуністых для адзінаначальнікаў. Партыйная арганізацыя мае вялікія посьпехі ў справе дапамогі ў гэтай рабоце. Партыйныя канфэрэнцыі, як у вайсковых часьцях, так і ў грамадзянскіх арганізацыях, якія пядаўна адбыліся, паказваюць, што партыя ў цэлым, пад кіраўніцтвам ЦК, дабілася нябачанага да гэтага часу давер'я працоўных мас, павысіла да нябачаных разьмераў свой аўтарытэт у кіраўніцтве масамі, як на прадпрыемствах, так і ў Рабоча-Сялянскай Чырвонай арміі.

На базе росту нашага краю расьце і ўмацоўваецца баяздольнасьць РСЧА, яе морскага і паветранага флёту. Роўналежна адбываецца тэхнічнае аснашчэньне нашай арміі. Таму ад нас вымагаецца як мага хутчэйшае асваеньне і найбольш мэтазгоднае скарыстаньне гэтай тэхнікі. У Чырвоным Паветраным Флёце ў гэтых адносінах праведзена ўжо вялікая работа.

У выніку адзінства і напружанай работы начскладу, работы партыйных і камсамольскіх арганізацый мы маем вялікае павышэньне тэмпаў і якасьці баявой падрыхтоўкі, якія не адстаюць ад тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва. Мы зараз маем такога байца паветранага флёту, які гатоў у любую хвіліну памерці за камунізм. Гэта ёсьць вялікае дасягненьне нашай партыі, ЦК і ПУР'у. Але бяз уважлівага адбору, кіраўніцтва, абучэньня і выхаваньня мы-б ня мелі такіх вялікіх посьпехаў у выхаваньні байца паветранага флёту.

Мы маем такі начсклад, які ў любую хвіліну гатоў аддаць сваё жыцьцё ў барацьбе за камунізм і нам трэба берагчы яго сілы і працаздольнасьць.

Прамова т. Гнілякевіча

У галіне калектывізацыі набыты надзвычай вялікія посьпехі. На сёньня мы маем каля 12-13 проц. калектывізаванай плошчы сельскіх гаспадарак. Гэта дасягненьне трэба замацаваць.

За апошні пэрыяд мы маем вялікія посьпехі ў справе паляпшэньня становішча працоўных, паляпшэньня становішча рабочае клясы ва ўсім Савецкім Саюзе. Калі мы параўнаем становішча рабочае клясы Савецкага Саюзу і становішча рабочае клясы капіталістычных дзяржаў, дык убачым надзвычай вялікую розьніцу. За апошні год у Амэрыцы наглядаецца вялікі рост беспрацоўя: калі ў 1928 годзе лік беспрацоўных дасягаў 4 мільёнаў, дык у пачатку гэтага году 5-6 міл. беспрацоўных. Беспрацоўе ў Нямеччыне таксама значна вырасла. Гэта сьведчыць аб тым, што ў буйнейшых капіталістычных краёх беспрацоўе з кожным годам расьце.

У Савецкім Саюзе, наадварот, беспрацоўе зьмяншаецца: спачатку толькі аднаго гэтага году лік беспрацоўных мы зьменшылі на 40 проц., а ў нас, у Беларусі, мы маем яшчэ большае зьніжэньне. У нас, у БССР, яно дасягае 47 проц. зьніжэньня. Гэта гаворыць аб тым, што ў нас умовы рабочае клясы з кожным годам паляпшаюцца. У наступным годзе мы будзем мець яшчэ больш значнае скарачэньне беспрацоўных. Ужо ў гэтым годзе мы адчуваем па некаторых групах рабочых, асабліва кваліфікаваных, вялікі недахоп. Мы адчуваем недахоп рабочых для будаўніцтва.

Усё гэта пацьвярджае правільнасьць лініі партыі і яе бальшавіцкага ЦК. Гэта гаворыць аб тым, што лінія партыі цалкам і поўнасьцю адпавядае інтарэсам рабочае клясы і працоўных мас Саюзу.

На вёсцы ў нас расьце сацыялістычны сэктар і гэтым самым ставіць перад намі задачы аб перабудове работы савецкіх, партыйных і прафэсыянальных арганізацый на вёсцы. На гэта трэба зьвярнуць асаблівую ўвагу ў нашай далейшай рабоце.

Дзеньнік зьезду

На ранішнім пасяджэньні 1-га чэрвеня быў заслуханы даклад аб рабоце ЦКК УсеКП(б), які зрабіў тав. **Трылісэр.**

Пасьля дакладу тав. Трылісэра прыбылі вітаць зьезд калгасьнікі **Самахвалавіцкага і Сьмілавіцкага** раёнаў.

Ад імя калгасьнікаў **Самахвалавіцкага** раёну зьезд вітаў тав. **Гант.**

— Мы, калгасьнікі, кажа ў сваёй прамове тав. **Гант,** перадаем, як падарунак XIII зьезду КП(б)Б, 6.000 пуд. хлеба.

— Ня гледзячы на ўсе перашкоды з боку варожых нам элемэнтаў, мы плошчу зямлі ў веснавую кампанію засеялі поўнасьцю. Мы, толькі дзякуючы камуністычнай партыі, яе ўмеламу кіраўніцтву стварылі буйную калектыўную гаспадарку, мы дабіліся лепшага жыцьця.

Няхай жывё Камуністычная партыя! Няхай жыве калектывізацыя!—гэтымі лёзунгамі скончыў сваю прамову тав. Гант.

Для адказу калгасьнікам зьездам была вылучана дэлегацыя.

Ад **камуны імя тав. Фрунзэ, Сьмілавіцкага раёну,** зьезд вітае т. Зубчонак. Тав. Зубчонак рапартуе зьезду дасягненьні, якія мае іх камуна.

— У 1926 годзе арганізавалася наша камуна. Зямлі было ў нас 110 гэктараў, 5 кароў, 7 коняй. Зараз мы маем 300 гэкт. зямлі, 250 гэкт. сенажаці, 131 каня і 150 дойных кароў. Сяўбу выканалі на ўсе 100 проц.

З адказам ад імя зьезду выступіў тав. **Малашонак.**

На вячэрнім пасяджэньні разгарнуліся спрэчкі па дакладу ЦКК УсеКП(б). У спрэчках выступілі т. т. **Кофцераў, Даммундау, Зеляноўскі, Жураў, Панамароў, Разумаў і Сьвіброўскі, Панамароў, Разумаў і Сьвірыдаў.**

У канцы вячэрняга пасяджэньня зьезд віталі менскія **фізкультурнікі,** удзельнікі ўсебеларускага вэлё-прабегу і дэлегацыя ад рабочых ф-кі «**Дзьвіна**». Для адказу фізкультурнікам на прывітаньне зьезд вылучыў дэлегацыю.

Зьезд віталі прыбыўшыя ў Менск кітайскія студэнты. З адказам на прывітаньні выступілі т. т. **Будзінскі і Ракасоўскі.**

Прамова тав. Араштама

Барацьба з правымі, якая адбывалася ў пэрыяд VI кангрэсу Камінтэрну, не магла не адбіцца на цэлым радзе момантаў у міжнародным руху, якія цесна зьвязаны з пастановамі VI кангрэсу Камінтэрну. На заўтра-ж пасьля ўхваленьня пастановы VI кангрэсу, пасьля распрацоўкі праграмы Камінтэрну мы сустрэліся з жорсткай барацьбой супроць прымірэнцаў групы сэра Эмбэр-Дро, з нямецкімі і польскімі апартуністымі за фармулёўкі Камінтэрну, за асобныя фармулёўкі ў асобных пастановах і праграме.

Другое пытаньне, на якім я хачу спыніцца — гэта пытаньне аб нашай вёсцы да XVI зьезду УсеКП(б). Мы мелі адліў з калгасаў асабліва ў нязбожжавых акругах. Тэрытарыяльныя зборы ў нашых часьцях, якія зараз адбываюцца, даюць нам магчымасьць выявіць тыя настроі, якія мы маем зараз на вёсцы. Пераменьнік, былы калгасьнік, зараз гаворыць прыкладна так: «паглядзім, што дадуць вашы калгасы, тады мы ў іх увойдзем». Гэта гаворыць аб тым, што серадняка трэба ўцягваць у калгас шляхам паказу, каб ён упэўніўся ў выгаднасьці калектыўных сацыялістычных мэтадаў гаспадараньня, каб ён упэўніўся, што яны лепшыя за індывідуальныя мэтады.

У сувязі з гэтым мне-б хацелася, каб т. Мануільскі ў сваім заключным слове даў адказ на пытаньне аб тым, як мы павінны практычна разумець лёзунг, ухвалены палітбюро ў тэзісах т. Якаўлева аб тым, што серадняк-калгасьнік зьяўляецца нашай апорай на вёсцы. Я разумею гэта пытаньне так, што на бліжэйшы пэрыяд уся наша палітыка на вёсцы зводзіцца да таго, каб перавесьці вёску на калектыўныя рэйкі: я кажу на бліжэйшы пэрыяд, хай гэта будзе праз два ці тры гады. Але зараз асноўнай задачай зьяўляецца сацыялістычная перабудова вёскі.

На каго мы будзем апірацца ў гэтай рабоце?

У першую чаргу на беднату, а потым на серадняка-калгасьніка. Ці зьнімае такая пастаноўка пытаньня неабходнасьць работы з беднатой нават у калгасах? Не, ня зьнімае. Па-за калгасамі пытаньне аб апоры і ў сувязі з гэтым работа з беднатой стаіць перад намі, як і раней, важнейшай задачай.

Чарговае пытаньне ў сувязі з гэтым — гэта пэрспэктывы далейшага ўзмацненьня тэмпу ў калектывізацыі. Мы ня толькі не адступілі, а, наадварот, узмацняем нашы тэмпы. Перад партыяй у сувязі з ліквідацыяй кулака, як клясы, з усёй выразнасьцю паўстаюць наступныя пытаньні. першае — работа ўнутры калгасаў, па-другое — работа з індывідуальнікам бедняком і серадняком дзеля таго, каб усё больш узмоцненым тэмпам прыцягваць яго ў калгас, бязумоўна ня шляхам прымусу і адміністраваньня.

Наступнае пытаньне — гэта ўборка ўраджаю. Па тым, як мы зьбярэм ураджай, серадняк, які знаходзіцца па-за калгасам, вызначыць свае адносіны да калгасу. Гэтае пытаньне зьяўляецца зараз ня проста пытаньнем эканамічнага парадку, а пытаньнем глыбокай важнасьці ў палітычнай стратэгіі. Гэтае пытаньне павінна ва ўсёй шырыні стаць перад нашай партыяй.

У сувязі з гэтым паўстае чарговае пытаньне, якое датычыць нашага ўнутрыпартыйнага становішча. Асабліва зараз у нас зьявіліся надзвычай характэрныя спробы атак на лінію ЦК партыі. Не выпадкова, што ўсе тыя атакі, якія ішлі па ЦК партыі і яе генэральную лінію і якія атрымалі рашучы адпор, вядуцца пры ўжываньні скарыстаць лёзунг самакрытыкі. З гэтымі спробамі наскокаў на лінію партыі трэба пакончыць, трэба шырока разгортваць самакрытыку, але ўсякія спробы падарваць кіраўніцтва ЦК, усякія спробы, якія зводзяцца да падрыву лініі партыі, павінны атрымаць руйнуючы адпор.

ЦК партыі вялізарную долю сваёй увагі аддае пытаньню баяздольнасьці і дапамогі Чырвонай арміі. Мы маем цэлы рад такіх зьявішч, калі нашы часьці ня ў сілах што-небудзь зрабіць для паляпшэньня свайго становішча, і мясцовыя партарганізацыі з тым бюджэтам, які маюць, ня могуць іх дапамагчы. Мы ня можам скардзіцца, што нам мала дапамагаюць, трэба сказаць, што нам дапамагаюць выстарчальна, але трэба гэту дапамогу ў пэўнай частцы пераласжыць і на саюзныя органы.

Прамова тав. Танхілевіча

Даючы ацэнку рабоце ЦК УсеКП(б), трэба паперш падкрэсьліць наступнае: ЦК УсеКП(б) забясьпечыў максымальна магчымыя тэмпы сацыялістычнага будаўніцтва. ЦК увесь час вёў упартую барацьбу з тымі элемэнтамі, якія не даацэньвалі магчымасьць нашага сацыялістычнага будаўніцтва. У той-жа час яму прыходзілася весьці барацьбу і з тымі, якія давалі фантастычныя пляны, пляны. якія немагчыма выканаць, якія сапраўды зрывалі сацыялістычнае будаўніцтва.

ЦК увесь час падмячаў усе тыя зьмены, у клясавых суадносінах, у эканоміцы, як у СССР, так і міжнароднай эканоміцы і ён сваячасова рэагаваў на ўсе гэтыя зьмены, сваячасова выкарыстоўваў усе магчымасьці дзеля нашага пасьпяховага будаўніцтва.

Хацелася-б адзначыць, што ЦК пасьля XV зьезду правёў значную працу ў галіне перабудовы работы ўсіх нашых арганізацый. Калі ўзяць асноўныя лёзунгі партыі, лёзунг самакрытыкі, чысткі партыі, чысткі савецкага апарату, перабудовы працы прафсаюзаў, лёзунг — сельсаветы тварам да калгасу і г. д. — усе яны сьведчаць аб тым, што ЦК сваячасова перабудоўваў працу ўсіх арганізацый у адпаведнасьці з генэральнай лініяй. У гэтым сэнсе ЦК правёў вялікую працу. Я павінен адзначыць такі момант, калі перад партыяй паўстала востра пытаньне адносна тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва ў сельскай гаспадарцы, ён сваячасова стварыў саюзны Наркамзем і гэты крок меў вялізарнейшае значэньне для нашага сацыялістычнага будаўніцтва ў вёсцы.

Гэта трэба адзначыць таму, што сярод некаторых таварышоў разыходзіліся чуткі: калі ствараем саюзны наркамзем, мы гэтым самым абмяжоўваем незалежнасьць наасобных савецкіх рэспублік. ЦК сваячасова рэагаваў на тыя ці іншыя прарывы і скажэньні лініі партыі, сваячасова мабілізаваў масы на барацьбу з трацкізмам. ЦК партыі сваячасова мабілізаваў партыю на барацьбу з правым ухілам.

У той час, калі мы маем магчымасьці канстатаваць вялікі пералом у галіне прамысловасьці і ў галіне сельскае гаспадаркі, калі мы маем магчымасьць сказаць, што ёсьць пералом у справе падрыхтоўкі кадраў, дык трэба адзначыць, што на чыгунцы тэмпы рэканструкцыі надта марудныя, на што трэба будзе зьвярнуць асаблівую ўвагу. Трэба яшчэ таксама завастрыць увагу на пытаньні барацьбы са стратамі, бо ў гэтай галіне вядзецца яшчэ недастаткова рашучая барацьба.

Аўтарытэт ЦК як сярод рабочае клясы, усяго краю, так і міжнароднага сацыялістычнага руху за гэты час з XV зьезду значна вырас. ЦК змог стварыць аўтарытэт і ў зьвязку з правільным кіраўніцтвам ЦК дабіўся гэтага аўтарытэту на чале з тав. Сталіным.

Прамова тав. Вальфсона

Беларусь раней амаль ня мела ніякай прамысловасьці. На аснове дырэктыў ЦК мы павінны няўхільна разьвіваць прамысловасьць БССР. І на аснове гэтых-жа дырэктыў мы маем права патрабаваць ад вышэйшых гаспадарчых арганізацый большай увагі да БССР да разьвіцьця прамысловасьці.

Я тут хачу паказаць на тое, што часамі ВСНГ Саюзу і яго асобнымі кіраўніцтвамі ня выконваюцца дырэктывы ЦК і Саўнаркому СССР. Два гады таму назад была ўхвалена пастанова аб тым, што прамысловасьць БССР павінна разьвівацца на базе мясцовага сырцу, а таксама часткова на рэнтабельным прывазным сырцы. Гэта значыць, што мы павінны разьвіваць нашу прамысловасьць часткова на прывазным сырцы. У свой час была таксама ўхвалена пастанова аб разьвіцьці асобных галін тэкстыльнай прамысловасьці, у прыватнасьці трыкатажнай, швэйнай, ільнянай і інш. Але, дзякуючы таму, што ВТС няўважліва адносіцца да гэтай дырэктывы, выкананьне яе тармозіцца.

У цэнтральных газэтах пісалі аб невыкананьні ВТС сваіх-жа пастаноў, ухваленых адносна абсталяваньня віцебскай трыкатажнай фабрыкі. Таму я падкрэсьліваю, што ЦК УсеКП(б) павінен зьвярнуць увагу на выкананьне пастаноў аб разьвіцьці прамысловасьці БССР. Нарэшце трэба спыніцца на пытаньні кадраў. Нам для прамысловасьці БССР вельмі патрэбны кадры. Я думаю, што аб гэтым пытаньні мы павінны паставіць са ўсёй вострасьцю.

ПРАЦЯГ НА ДРУГОЙ СТАРОНЦЫ.

XIII ЗЬЕЗД КП(б)Б

Спрэчкі па дакладу т. Мануільскага аб рабоце ЦК УсеКП(б)

Прамова тав. Рачыцкага

[illegible]

Прамова тав. Шпэктарава

[illegible]

Прамова тав. Шаршнёва

[illegible]

110—550

[illegible]

— Нахай жыве калектывізацыя, нахай жыве Камуністычная партыя!

Гэтыя словы калгасьнікаў могуць быць лепшым адказам усім тым, хто [illegible]

З кароткай прамовы камунара Зубчонка [illegible]

110 гект. зямлі ў 1926 г., 550 гект. — у 1930 г.

5 кароў у 1926 г., 150 — у 1930 г.

1 чаму ў 1926 г., 131 — у 1930 г.

Бальшавіцкую сяўбу скончылі.

Гэтыя лічбы [illegible]

У.

ЗНОЎ АЖЫЎЛЕНЬНЕ У ЛЯГЕРЫ ВОРАГАЎ СССР

Правакатары ў рызах абвяшчаюць новы „крыжовы паход“

По камандзе забрахалі белагвардзейскія сабакі у Манчжурыі

НОВАЯ ХВАЛЯ АНТЫСАВЕЦКАГА ЦКАВАНЬНЯ

Некалькі дзён таму назад мы пісалі аб наглых правакацыйных выступленьнях у польскім афіцыёзе. Некаторыя факты гавораць аб тым, што новая хваля антысавецкага цкаваньня ў Польшчы не зьяўляецца выпадковай.

Як паведамляюць тэлеграмы з Лёндану, ангельскія біскупы склікаюць на 7 чэрвеня канфэрэнцыю па пытаньні аб «рэлігійных прасьледваньнях» у СССР. Гэта канфэрэнцыя зьвернецца да ўсяго сьвету з пратэстам з поваду ганеньняў, якім быццам падпадаюць у Савецкім Саюзе веруючыя, і з заклікам да буржуазных урадаў ужыць увесь свой уплыў для аказаньня ўплыву на барбараў-бальшавікоў». Такім чынам рыхтуецца паўтарэньне «крыжовага паходу», праўда, пакуль толькі ў ангельскім маштабе. Нельга, аднак, сумнявацца, што «сьвяты рымскі айцец» не пакіне без падтрыманьня «добрага пачыну», тым больш, што правал першага «крыжовага паходу» моцна падарваў прэстыж галавы каталіцкай царквы.

Як паказала ўжо шматгадовая практыка антысавецкіх кампаній, ні адно выступленьне ворагаў СССР, не зьяўляецца ізаляваным актам, але заўсёды служыць зьвяном у цэлым ланцугу варожых дзеяньняў. Калі вышэйшыя прадстаўнікі ангельскага духавенства знайшлі неабходным бяз усякіх наяўных падстаў зноў прыступіць да антысавецкага цкаваньня на глебе мнімых «рэлігійных прасьледваньняў», дык гэта азначае, што царкоўнікі хочуць унесьці сваю пасільную долю ў кампанію, якая арганізуецца ў значна большых разьмерах і са значна больш шырокімі задачамі.

У апошнім часе кансэрватыўны ангельскі друк і цьвёрдалобыя дэпутаты ангельскага парляманту з нячуванай жорсткасьцю аднавілі свае атакі на ўрад Макданальда за яго, быццам, міралюбівыя адносіны да СССР. Выдумляюцца самыя фантастычныя гісторыі, якія павінны давесьці, што галоўным віноўнікам рэвалюцыйных падзей у Індыі зьяўляецца Камінтэрн. А таму, што, паводле тэорыі цьвёрдалобых, якія падзяляюцца, між іншым, і «рабочым» урадам, савецкі ўрад павінен лічыцца адказным за дзейнасьць Камінтэрну, дык вывад зрабіць ужо не цяжка. Выкрыты нядаўна факт закупкі ангельскімі агентамі ў Польшчы і Прыбалтыцы зброі рускага абразца для адпраўкі ў Індыю ўздымае краёчак заслоны над цёмнай працай ангельскай разьведкі і ангельскіх імпэрыялістычных колаў.

Адначасна з гэтым, у рэакцыйных газэтах, у прыватнасьці ў «Морнінг Пост», вядзецца жорсткая кампанія супроць поўпрэдзтва і гандлёвага прадстаўніцтва СССР, якія абвяшчаюцца агентурай Камінтэрну, і нібы карыстаюцца сваёй дыплёматычнай недатыкальнасьцю для рэвалюцыйнай прапаганды ў Англіі. Паведамляецца, што Камінтэрн парашыў арганізаваць у Лёндане цэнтральны пункт для сваёй працы ў Заходняй Эўропе. Дакуманты нью-ёркскага паліцэймэйстэра, якія выкрыты нават амэрыканскім буржуазным друкам, як грубыя фальшыўкі, падаюцца ангельскімі кансэрватыўнымі газэтамі сваім чытачом, як довад камуністычнай прапаганды савецкіх гаспадарчых органаў у Злучаных Штатах.

Калі параўнаць гэтае ажыўленьне антысавецкай кампаніі ў Англіі са спробамі французскіх рэакцыйных і паліцэйскіх газэт распаліць патухлую зацікаўленасьць публікі да цёмнай справы Куцепава, калі прыняць пад увагу, што бульварная французская газэта «Матэн» прыступіла да апублікаваньня «выкрыцьцяў» здрадніка Бесядоўскага, які прадаўся, а польскія газэты карыстаюцца гэтымі купленымі за грошы нафтавага караля Дэтэрдынга ілжывымі байкамі для таго, каб, у сваю чаргу цкаваць СССР і правакаваць канфлікт з Савецкім Саюзам, дык стане зусім яснай узаемазалежнасьць паміж усімі гэтымі фактамі. Перад намі спроба стварыць атмасфэру павышанай варожасьці да СССР для таго, каб, з аднаго боку сарваць гандлёвыя адносіны паміж Англіяй і Савецкім Саюзам, а з другога— стварыць адзіны «маральны» фронт капіталістычных дзяржаў у мэтах, спачатку, гандлёвай і фінансавай блёкады, а потым, у выпадку неабходнасьці, і для ваеннага нападу.

У той час, калі ангельскія біскупы склікаюць антысавецкую канфэрэнцыю, а буржуазныя французскія газэты смакуюць брудную брахню Бесядоўскага, параходы, якія зафрахтаваны французскім генэральным штабам, выгружаюць у Данцыгу зброю, зпарады і самалёты для Польшчы, а польскія ўрадавыя газэты прапаведуюць паход на Кіеў. Найбольш агрэсыўныя элемэнты эўрапэйскай буржуазіі мараць аб прэвэнтыўнай (папярэджвальнай) вайне для таго, каб разграміць Савецкі Саюз раней, чым будзе выканана наша праграма вялікіх работ, наш пяцігадовы плян разьвіцьця народнае гаспадаркі.

Нясупынная дзейнасьць нашых ворагаў прымушае нас праявіць максымум асьцярожнасьці і ўважлівасьці да падзей, якія адбываюцца.

Р.

ДРУГОЕ ВЫДАНЬНЕ «КРЫЖОВАГА ПАХОДУ»

ЛЁНДАН, 31. Цьвёрдалобая ангельская газэта «Морнінг Пост», працягваючы антысавецкую кампанію, зноў друкуе выдумкі аб «рэлігійных прасьледваньнях» у СССР.

Газэта, між іншым, паведамляе, што 7 чэрвеня адбудзецца канфэрэнцыя біскупаў, якія зьвернуцца да ўсяго сьвету з заклікам зноў пратэставаць супроць «прасьледваньня рэлігіі ў Савецкім Саюзе».

АНГЕЛЬСКІЯ КРЭЙСЭРЫ ЗНОЎ ЗЬЯВІЛІСЯ Ў БАЛЬТЫЦКІМ МОРЫ

БЭРЛІН, 31. У швэдзкі порт Мальме прыбылі 6 ангельскіх крэйсэраў.

Разглядаючы гэта, як ваенную дэманстрацыю супроць СССР, кампартыя Швэцыі арганізавала ў Мальме антываенную дэманстрацыю.

На мітынгу выступілі швэдзкія, дацкія і нямецкія камуністыя.

Фашыстыя прабавалі напасьці на дэманстрантаў, але атрымалі адпор.

Паліцыя пасьпяшыла на дапамогу фашыстым і голымі шашкамі пачала зьбіваць дэманстрантаў. Многа дэманстрантаў паранена.

ПАДАЗРОНЫ ГОСЬЦЬ У РУМЫНІІ

БУХАРЭСТ, 1. У Бухарэст прыехалі арганізатар антысавецкага блёку на Балканах французскі генэрал Бэртэлё і былы французскі пасол у Румыніі Сэнтолер, якіх урачыста спаткалі румынскія ваенныя ўлады і фашыстыя.

ЛІХАМАНКАВА ЎЗБРОЙВАЕЦЦА ЭСТОНІЯ

РЭВЭЛЬ, 31. За апошні час у эстонскім друку многа пішуць аб неабходнасьці ўзмацненьня ваеннаморскага флёту. Эстонія ўзбройваецца падводнымі лодкамі, гідраплянамі і маторнымі лодкамі берагавой аховы.

РЭВЭЛЬ, 31. Гэтым летам Рэвэль наведваюць амэрыканская, французская і ангельская паветравыя эскадрыльлі. Апрача таго, чакаецца фінская і латвійская морскія эскадры.

АНТЫСАВЕЦКАГА ХЛУСЬНЯ ФРАНЦУСКАГА ЎЗОРУ

ПАРЫЖ, 30. Агенцтва «Гавас» нашырае фантастычнае паведамленьне аб савецка-кітайскіх перагаворах, якія быццам пачаліся ў Маскве, на каторых тав. Карахан, быццам-бы, паставіў папярэдняй умовай адкрыцьця савецка-кітайскай канфэрэнцыі [illegible] кітайскімі прадстаўнікамі раду [illegible] папярэдніх патрабаваньняў.

Гэтыя патрабаваньні, нібы, уключаюць у сабе арганізацыю ўзброенай ахраны ва ўсіх савецкіх прадстаўніцтвах у Кітаі, стварэньне новых савецкіх консульстваў у Манчжурыі, ураўнаньне ў правох гандлёвых прадстаўнікоў з палітычнымі ў адносінах дыплёматычнай недатыкальнасьці і ўзброенай ахраны і, нарэшце, ажыцьцяўленьне вынікаючага з старых дагавароў права Савецкага Саюзу на трыманьне ў Паўночнай Манчжурыі ахраны ў 25.000 чал.

«Само сабой зразумела, піша карэспандэнт агенцтва Гавасу, што ні адна афіцыйная кітайская ўлада ня зможа задаволіць падобныя запатрабаваньні. Пры гэтых умовах можна прадбачыць, што перагаворы зойдуць у тупік». (ТАСС).

«ГАЗЭТА ВАРШАЎСКА» АБ ПОЛЬСКА-САВЕЦКІХ АДНОСІНАХ

ВАРШАВА, 31. З адказам на апошні артыкул «Газэты Польскай» (орган пілсудчыкаў), які ўгрунтоўвае плян адарваньня Украіны ад СССР, выступіла сёньня «Газэта Варшаўска».

«Газэта Варшаўска» лічыць, што «праблему савецка - польскіх адносін неабходна разглядаць са ўсёй сур'ёзнасьцю, ня прыслухоўваючыся да нашэптваньняў і інструкцый з боку.

«Газэта Варшаўска» зазначае, што пытаньне савецка - польскіх адносін ня можа быць вырашаны шляхам дыскусіі з «Газэтай Польскай», бо ў «Газэце Польскай» прымаюць усе меры, каб гэтае пытаньне ня было яснае і каб грамадзкая думка Польшчы не магла прадумаць яго да канца». «Для чаго гэта робіцца?»—пытае «Газэта Варшаўска»— і тут-жа адказвае,—як відаць, для таго, каб Польшча заўсёды была заблытана ў якуюсьці авантуру на Ўсходзе і была-б пры гэтым зусім безабаронна на Захадзе, што, бязумоўна, адпавядае нямецкім інтарэсам.

«Газэта Польска» даводзіць, што з тае прычыны, што ў Нямеччыны і Расіі ёсьць агульныя інтарэсы, неабходна як мага хутчэй адарваць Украіну ад Расіі. «Што-ж з гэтага будзе?»—пытае далей аўтар артыкулу ў «Газэце Варшаўскай». «Можа быць польска - украінскі саюз супроць нямецка - рускага... Але падобнай канцэпцыі нават конь ня вытрымаў-бы і пырснуў-бы са сьмеху».

Паводле думкі «Газэты Варшаўскай» лёгічныя меркаваньні «Газэты Польскай» зводзяцца, прыкладна, да наступнага: з савецкага боку Польшча ня чуе якіх-небудзь патрабаваньняў на зямлю, якая належыць польскай дзяржаве, з боку-ж Нямеччыны паўтараецца бесьперапынна, што Нямеччына павінна атрымаць назад польскае Памор'е. Таму і робіцца вывад: «Давайце рыхтавацца да вайны з Расіяй, каб адарваць ад яе Украіну».

Спрэчкі паміж «Газэтай Варшаўскай» і пілсудчыкамі па пытаньні аб савецка-польскіх адносінах разгараюцца. Палеміка выкрывае ваенныя і захопніцкія пляны пілсудчыкаў, выкрываючы хлусьлівы і двудушніцкі характар «мірных» запэўненьняў, якімі за апошні час з імкненьня атрымаць замежныя крэдыты польскія палітыкі асабліва казыралі. (ТАСС).

«НЯ ПОЙДЗЕМ ВАЯВАЦЬ СУПРОЦЬ СССР»

РЫГА, 31. У Рызе адбыўся зьезд саюзаў былых франтавікоў у Латвіі, якія налічваюць 30.000 чал. На зьезьдзе былі прадстаўлены ўсе палітычныя напрамкі, пачынаючы ад нацыяналістых і канчаючы прадстаўнікамі левых прафсаюзаў.

На зьезьдзе панаваў рэвалюцыйны настрой, які выявіўся пры абгаварэньні пытаньня аб ваеннай небясьпецы. Аратары, якія выступалі, з абурэньнем гаварылі аб «злачыннай палітыцы латвійскіх генэралаў, накшталт Радзіньша і дыплёматаў, што кідаюць край на шлях ваеннай авантуры».

Асабліва пад моцны абстрэл падпадала апошняя нашумеўшая заява Радзіньша, які выказаўся за ваенны саюз Латвіі з Польшчай супроць СССР. Аратары рашуча папераджалі генэрала і дыплёматаў, што армія былых франтавікоў не дазволіць граць лёсам Латвіі і вайной на СССР ня пойдзе.

Антысавецкая кампанія ў Манчжурыі

ТОКІО, 31 мая. З Харбіна паведамляюць, што белы замежны друк у Манчжурыі, як па камандзе, пачаў друкаваць самыя хлусьлівыя чуткі аб хваляваньнях, якія, быццам, адбываюцца ў Прымор'і. Асабліва зьвярэла ў сваёй антысавецкай кампаніі белагвардзейская прэса. Бязумоўна, што кампанія інсьпіруецца з якойсьці агульнай крыніцы. Асобныя кітайскія газэты, якія выдаюцца ў Харбіне, прымушаны прызнаць, што паведамленьні аб «падзеях у Прымор'і» выходзяць з эміграцкіх колаў і не заслугоўваюць давер'я. (ТАСС).

ШАНХАЙ, 31. Мясцовы белагвардзейскі друк, а таксама блізкі да нанкінскага ўраду штотыднёвік «Чайна Уіклі Рэв'ю» працягваюць распускаць нячуваныя выдумкі адносна паўстаньняў у Забайкальлі і ў Прыморскай вобласьці, аб захопе паўстаўшымі часьці Уладывастоку, Рускага вострава і г. д. У мясцовых палітычных колах як кітайскіх, так і замежных, да гэтых паведамленьняў адносяцца з недавер'ем, лічачы, што яны выдумляюцца кітайцамі з мэтаю адцягнуць увагу грамадзкасьці ад буйных паражэньняў нанкінскага войска, а таксама для таго, каб пагоршыць становішча кітайскай дэлегацыі ў Маскве. (ТАСС).

Барацьба у Індыі

ТУБЫЛЬНЫЯ ПАЛІЦЭЙСКІЯ БЯЗЬДЗЕЙНІЧАЛІ

ЛЁНДАН, 26. Бамбэйскі карэспандэнт «Дэйлі Гэральд» з трывогаю паведамляе, што **тубыльныя паліцэйскія ў часе налёту добраахвотнікаў на сапяныя капальні ў Вадало бязьдзейнічалі,** і толькі эўрапейскія паліцэйскія прымалі ўдзел у гарачых сутычках з налётчыкамі.

АБОДВА БАКІ БУДАВАЛІ БАРЫКАДЫ

ЛЁНДАН, 26. У Рангуне (Бірма) адбыліся сур'ёзныя сутычкі паміж баставаўшымі рабочымі і штрэйкбрэхерамі тубыльцамі Бірмы. Сутычкі адбываліся ва ўсім горадзе. **Абодва бакі будавалі барыкады.** Агульная колькасьць ахвяр сутычкі дасягае 80 чал., у тым ліку 20 забітых. Трэба адзначыць, што ў часе забастоўкі прадпрыемцы і ўлады распальвалі нацыянальную варожасьць паміж рабочымі і штрэйкбрэхерамі.

Новая савецкая нота польскаму ўраду

Па даручэньні Саюзнага ўраду, 31 мая поўнамоцны прадстаўнік СССР у Польшчы Антонаў—Аўсеенка перадаў польскаму ўраду новую ноту па справе аб выкрытым замаху на ўзрыў будынку поўпрэдзтва СССР у Варшаве.

Па Савецкім Саюзе

ВАЖНЕЙШЫЯ ПАСТАНОВЫ АБ ПАВЫШЭНЬНІ РЭАЛЬНАЙ ЗАРПЛАТЫ

МАСКВА. Пленум Цэнтрасаюзу СССР прыняў важнейшыя пастановы аб павышэньні ўзроўню рэальнай зарплаты. Пленум працу спажывецкай кааперацыі па павышэньні рэальнай зарплаты прызнаў нездавальняючай. Невыкананьне ўрадавай дырэктывы абавязвае спажывецкую кааперацыю ў другім паўгодзьдзі дабіцца зьніжэньня цэн і ахопу кааперацыяй патрэб рабочага ў разьмерах, якія забясьпечваюць сярэдняе гадавое заданьне па павышэньні рэальнай зарплаты. Пры ажыцьцяўленьні гэтай дырэктывы трэба рашуча палепшыць забесьпячэньне харчамі рабочых і, па магчымасьці, зьнізіць цэны на сельскагаспадарчыя прадукты. Рашаючае значэньне ў справе ахопу кааперацыяй рабочага бюджэту набывае мабілізацыя мясцовых харчовых рэсурсаў, загатоўкі прадукцыі гародніны і кантрактацыя жывёлы. Трэба рашуча праводзіць таксама лінію на клясавае забесьпячэньне, весьці жорсткую барацьбу са ўсякімі злоўжываньнямі. Пленум пастанавіў давесьці агульны лік кароў у фэрмах да 145 тыс. галоў і плошчу гароднага засеву — да 80 тыс. гэкт., адкарміць 700 тыс. сьвіней, давесьці колькасьць трусоў з 100 тыс. штук да 370 тыс. штук.

НОВЫЯ ІЛЬГОТЫ ГАРОДНІЦТВУ

МАСКВА. У мэтах садзейнічаньня разьвіцьцю гародніцтва і садоўніцтва, саўнаркомам саюзных рэспублік, красаўнаркомам і абласным выканкомам дазваляецца ападаткоўваць гароды, бахчы і сады па нормах прыбытковасьці паляводзтва, а не па нормах прыбытковасьці гародніцтва і садаводзтва.

НЕ НАВЯЗВАЦЬ ЗЬВЕРХУ

МАСКВА. У сувязі з запытаньнямі з месц аб парадку разьмеркаваньня працы і ўраджаю ў калгасах, Наркамзем растлумачыў, што ні ў якім разе ня трэба навязваць зьверху якія-небудзь стандартныя формы разьмеркаваньня працы і ўраджаю. Гэты парадак павінен у кожным калгасе ўстанаўляцца праўленьнем і зацьвярджацца агульным сходам з тым, каб разьмеркаваньне ўраджаю рабілася па колькасьці і якасьці працы калгасьнікаў і іх сямей.

ТЭРМІН ЗАЦЬВЯРДЖЭНЬНЯ БЮДЖЭТУ САВЕЦКАГА САЮЗУ

Савет Народных Камісараў СССР прызнаў патрэбным максымальна скараціць тэрмін складаньня і разгляду адзінага бюджэту СССР на 1930-31 г. НКФ СССР запрапанавана не пазьней 5 чэрвеня паведаміць саюзныя рэспублікі і ўстановы аб пэрспэктывах росту бюджэту.

Да 15 жніўня дзяржаўны бюджэт саюзных рэспублік павінен быць пададзены ў СНК СССР.

У поле, за баявую вывучку

Перабудуемся на летнюю работу

Перад ячэйкамі Асоавіяхіму і асабліва перад гурткамі ваенных ведаў стаіць задача пераходу ад зімовай вайсковай вучобы да летняй.

Нашы асоавіяхімаўцы ў першую чаргу з гурткоў вайсковых ведаў павінны імкнуцца да таго, каб замацаваць тыя тэарэтычныя веды, якія яны атрымалі ў гуртках, шляхам практычнай работы ў полі.

Для гэтага трэба арганізаваць рад выхадаў у поле, у часе якіх на справе азнаёміць асоавіяхімаўцаў з тым, як трэба дзейнічаць байцу ў ахове, на маршы, у разьведцы, што дае кожнаму паасобку гуртковцу навыкі ў самастойным дзеяньні ў полі ў якасьці радавога байца.

Ячэйкі Асоавіяхіму ў аснову пляну сваёй летняй работы павінны пакласьці баявую падрыхтоўку сваіх членаў у поле і давесьці гэты плян да ведама ўсіх таварышоў, якія працуюць на прадпрыемствах, з тым, каб у сваю летнюю работу ўцягнуць ня толькі членаў Асоавіяхіму, але і іншых рабочых, тым самым прыцягваць іх да асоавіяхімаўскай работы і ўцягваць у рады ОАХ.

Самыя выхады трэба лепш падрыхтоўваць, лепш арганізоўваць і ставіць перад кожнымі заняткамі і выхадам поўныя мэты і не абарачаць іх толькі ў «выхад у поле».

У плян летняй вучобы асоавіяхімаўскай ячэйкі трэба ўключыць пытаньні, якія патрабуюць увесь час увагі з боку ўсіх асоавіяхімаўцаў. Гэтае пытаньне прызыву 1908 году, узмацненьне сувязі з часьцямі Чырвонай арміі і пастаноўку вайсковай работы ў калгасах з тым, каб яны не на словах, а на справе абярнуліся-б у апорныя пункты вайсковай прапаганды на сяле.

Гэта работа патрабуе ўвагі, і да яе трэба ўжо рыхтавацца, ужо перабудоўвацца.

М. М.

Колькасьць ёсьць, няма якасьці

Членаў Асоавіяхіму да пачатку 1929 г. у Грэбеньскім сельсавеце, Чэрвенскага раёну, налічвалася да 200 чалавек; члены большасьцю з пераменнага складу; была значная частка і моладзі, дзяўчат, камсамольцаў. Гурткоў вайсковых ведаў было 8, з сярэдняй лічбай членаў у кожным гуртку 15-20 чал.

Райсавет Асоавіяхіму пісаў, тымчасам, вялікія праграмы (пад сілу толькі добра адукаваным вайсковым кіраўніком), рассылаў на месцы, а гурткі і ячэйкі ня зьбіралі сходаў, заняткаў і членскіх узносаў. Губляліся «білецікі», справы ячэек і гурткоў, курылася літаратура... і да 1930 г. членаў Асоавіяхіму засталося 80-100 чалавек (дый тыя не плацілі ўзносаў за 1928 год), 4 гурткі вайсковых ведаў з сярэдняй лічбай 10-15 членаў.

Паглядзеўшы на сельсавет цалкам і вёскі, нельга згадзіцца, што «нічога ня зробіш». Па сельсавеце ёсьць 2 парт'ячэйкі з лікам членаў 21 чал., 2 камсамольскія ячэйкі з лікам членаў 35 чалавек, лясьніцтва, дзе ёсьць дэмабілізаваныя чырвонаармейцы і камандзіры, спажывецкая кааперацыя, на чале якое стаіць дэмабілізаваны камандзір разьдзелу і ў якой ёсьць культфонду 300 рублёў. Прафарганізацыі ёсьць у саўгасе, арцелі і лясьніцтве. Хата-чытальня. Два радыёпрыёмнікі. Два добрыя клюбы з арганізаванымі драматычнымі гурткамі.

Але культасьветная сэкцыя пры гарсавеце займалася толькі пастаноўкамі спэктакляў, а работа грамадзкіх арганізацыяй яе не датычыла.

Партыйныя ячэйкі ні разу пытаньнем абароназдольнасьці—ваянізацыі не займаліся. Адна камсамольская ячэйка разглядала пытаньне аб ваянізацыі камсамольцаў і работы ў гуртках, але далей прынятай рэзалюцыі не пайшла. На сходах выносіліся «вялікія» рэзалюцыі аб тым, што ўсе, як адзін, гатовы ўзяцца за працу, на чым і спыняліся... а сакратар ячэйкі Асоавіяхіму Гарэль,чык купляў патроны і цэлымі гадзінамі практыкаваўся зьбіваць запалкі, а прысутная моладзь і члены Асоавіяхіму спачувалі «трапнаму» стралку і разыходзіліся.

Зроблена толькі тое, што па гуртках ВВ выпрацаваны праграмы, большасьць гурткоў забясьпечана літаратурай. Каля 100 экзэмпляраў выпісваецца вайсковых газэт. Сельсавет на адным з пленумаў заслухаў даклад аб міжзборавай рабоце і абавязаў уласных членаў аб праводзеньні вайсковай работы так, як і іншыя кампаніі.

Мясцовыя арганізацыі—сельсавет, хата-чытальня, партарганізацыі і інш.— міжзборавую работу павінны паставіць у сыстэму, а не ад выпадку да выпадку, бо:

«Агульнае кіраўніцтва работай паміж зборамі ажыцьцяўляецца камандваньнем і паліторганамі тэрытарыяльных часьцей **пры ўдзеле мясцовых кіруючых партыйных, савецкіх, прафэсыянальных, камсамольскіх і асоавіяхімаўскіх арганізацый»** (Настаўленьне для тэрытарыяльных часьцей, 1928 г., § 150, стар. 61), кажа аб гэтым.

Для таго, каб рушыць работу, неабходна, каб вайсковыя гурткі атрымлівалі канкрэтныя ўказаньні з раёну ці тэр. часьцей па рабоце. За мясцовыя сродкі (культфонды, сродкі ад штрафаў) абсталяваць чырвоныя куткі, закупіць стрэльбы. Пры калгасах ствараць ячэйкі і вайсковыя гурткі (паводле прынцыпу прадпрыемстваў гораду)—прыблізіцца да гушчаў, не арганізоўваючы ячэек з членаў на тэрыторыі 5-10 кілёмэтраў. На культасьветную камісію пры сельсавеце ўскласьці кіруючую ролю ўсёй вайсковай работай.

С. Хвалей.

На „Камунарцы“ распусьцілі бюро ячэйкі Асоавіяхіму

Партыйная ячэйка фабрыкі цукерак «Камунарка» ня цікавілася работай ячэйкі Асоавіяхіму. Кіраўніцтва зусім адсутнічала і вынікам гэтага зьявілася тое, што асоавіяхімаўская работа заглухла.

На фабрыцы ячэйка нічога не рабіла, вайсковай работы ня было ніякай, партыйная ячэйка ніколі не правярала работу ячэйкі Асоавіяхіму.

Фабрыка налічвае каля 400 чал., мае парткалектыў з 60 партыйцаў, цэхавыя ячэйкі, буйную камсамольскую ячэйку, а вось на вайсковую работу не звярталася ніякай увагі.

Раённы савет Асоавіяхіму Фрунзаўскага раёну, абсьледваўшы работу ячэйкі Асоавіяхіму на фабрыцы «Камунарка», знайшоў стан ячэйкі катастрафічным і прымушан быў **распусьціць бюро ячэйкі Асоавіяхіму і абвясьціць усяму складу гэтага бюро вымову.**

Магчыма, цяпер партыйная ячэйка больш сур'ёзна зоймецца кіраўніцтвам работы ячэйкі Асоавіяхіму, наладзіць вайсковую вучобу партыйцаў і рабочых фабрыкі. Можа быць ячэйка ЛКСМ фабрыкі «Камунарка» прыпомніць пастановы ЦК УсеЛКСМ аб 100-процантным ахопе камсамольцаў вайсковай вучобай і пагалоўным уступленьні ў рады Асоавіяхіму.

М. В.

А. Мікаян

Калектывізацыя і загатоўкі*)

Бягучы гаспадарчы год сапраўды зьявіўся годам вялікага пералому для лёсу Савецкага Саюзу, асабліва на фронце найбольшых труднасьцяй, што ляжаць перад пралетарскай дыктатурай у справе будаўніцтва сацыялізму — у галіне разьвіцьця нашае сельскае гаспадаркі. У эканоміцы сельскае гаспадаркі адбыліся вялікія **сусьветна - гістарычнага значэньня** сацыяльныя зрухі.

Ня гледзячы на **неасьцярожную пасьпешнасьць** раду партыйных арганізацый, ня гледзячы на зусім недапушчальныя памылкі і скажэньні ленінскай палітыкі калектывізацыі, скажэньні, своечасова выкрытыя і выпраўленыя партыяй, — мы стаімо перад фактам **буйной перамогі** на фронце калектывізацыі збожжавае гаспадаркі. Калектывізацыя вытрымала іспыты ў дзейнасьці, прайшла праз агонь крытыкі жыцьця і ахапіла ў веснавую кампанію звыш 30 міл. гэктараў пасеваў на калгасных палёх; прычым гэты рэзультат дасягнуты наперакор усякім скажэньням пасьля абумоўленай гэтымі скрыўленьнямі хвалі адліваў, наперакор шалёнаму супраціўленьню кулака. Зусім няма сумненьня, што калі-б ня было скрыўленьняў палітыкі партыі на практыцы, у радзе раёнаў мы-б мелі значна большы ахват збожжавых засеваў, чым цяпер. Але застаецца фактам, што незалежна ад усяго гэтага **пяцігадовы плян калектывізацыі збожжавых засеваў ужо перавыкананы,** а задача, пастаўленая Цэнтральным Камітэтам нашай партыі ў сваёй гістарычнага значэньня пастанове ад 5 студзеня:

> «ужо ўвесну 30 году засеўная плошча, абробленая на аграмаджаных пачатках, значна перавысіць 30 міл. гэкт., г. зн. пяцігадовы плян калектывізацыі, паводле якога да канца пяцігодкі меркавалася ахапіць калектывамі 22-24 міл. гэкт., будзе значна перавыкананы ўжо ў гэтым годзе», —

ажыцьцёўлена поўнасьцю. Хаця веснавая сяўба яшчэ ня скончана, але ўжо досыць ясна, што гэтае заданьне ЦК будзе перавыканана і мы будзем мець 30-35 міл. гэкт. адных толькі яравых абагуленых засеваў збажыны. Дзяржаўныя савецкія гаспадаркі (саўгасы) амаль падвоілі свае засевы ў 1929-30 г. супроць папярэдняга году. Засеўная плошча ўсіх саўгасаў складае 3.515 тыс. гэкт., у тым ліку аднаго «Зернотреста» больш 1.050 тыс. гэкт. Пашырэньне калгасных і саўгасных засеваў такое значнае, што яно ня толькі перавышае выпаўшую засеўную плошчу кулацтва ў збожжавых раёнах, але дае агульны рост засеўных плошчаў супроць мінулага году, як гэта відаць на прыкладзе паўднёвых раёнаў, скончыўшых сяўбу поўнасьцю.

Усё значэньне дасягнутых посьпехаў калектывізацыі зробіцца больш відавочным, калі прыняць пад увагу, што пераважная маса абагуленых засеваў прыпадае на асноўныя збожжавыя раёны Савецкага Саюзу, якія даюць найбольшую колькасьць тавarнага хлеба і якія маюць рашаючае значэньне ў хлебнай праблеме Савецкага Саюзу. Так, у стэпавай паласе Украіны аграмаджана 50-60 проц. засеваў, на Паўн. Каўказе на тым-жа ўзроўні, калі ня лічыць горных нацыянальных раёнаў. Значыцца, **па радзе галоўнейшых збожжавых раёнаў** Савецкага Саюзу **рашаючая роля** ў засевах і яшчэ ў большай ступені ў таварнай збожжавай прадукцыі ў будучую загатоўчую кампанію **будзе належаць сацыялістычнаму сэктару** — калгасам і саўгасам.

Посьпехі калектывізацыі дазволілі ў гэтых раёнах правесьці палітыку ліквідацыі кулацтва, як клясы, выключыўшы яго як сур'ёзную сілу са збожжавай галіны. Арганізацыя буйных сацыялістычных збожжавых гаспадарак гарантуе, зразумела, большую таварнасьць збожжа. Таму, калі мы будзем меркаваць аб ураджайнасьці ў паўднёвых раёнах, як аб роўнай леташняй, дык пры некалькі большых засеўных плошчах у бягучым годзе таварнасьць збажыны павінна павялічыцца ў большай прапорцыі ў сілу больш высокага таварнага выхаду прадукцыі калгасаў і саўгасаў, якія адыгрываюць ужо цяпер рашаючую ролю. Ня гледзячы на гэтую перамогу, **індывідуальныя бядняцка**-серадняцкія гаспадаркі адыгрываюць яшчэ сур'ёзную ролю ў асноўных збожжавых раёнах і пераважаючую — у рэшце раёнаў.

Прыступаючы да новай збожжазагатоўчай кампаніі, мы павінны ўлічваць значную **стракатасьць сацыяльнай структуры** збожжавае гаспадаркі паасобных раёнаў, якая патрабуе асаблівай гібкасьці мэтадаў арганізацыі збожжазагатовак. Мэтады загатовак павінны быць дастасаваны да таго канкрэтнага сацыяльнага пераплёту, які склаўся і складаецца да новай збожжазагатоўчай кампаніі. На данай стадыі мы маем перад сабой рад гаспадарчых тыпаў і укладаў у збожжавай гаспадарцы, кожны з якіх патрабуе да сябе асаблівага мэтаду падыходу і асобных форм арганізацыі. Калі ў адносінах саўгаснай прадукцыі задача загатовак упіраецца ў тэхнічную праблему, а іменна: арганізацыю транспарту пры вывазцы хлеба з палёў (асабліва гэта датычыць «Зернотреста», хлеб якога прыбіраецца камбайнамі), будаўніцтва элеватараў і складаў, дык у адносінах усёй рэшты хлеба, апрача гэтых тэхнічных затрудненьняў, якія перад намі паўстануць і да сустрэчы якіх мы павінны **рыхтавацца ўжо цяпер,** — справа збожжазагатовак зьяўляецца задачай ня тэхнічнай, а сацыяльнай. Пры арганізацыйна - невыстарчальнай замацаванасьці калгасаў — наяўнасьць побач з абагульненьнем паляводзтва індывідуальнае гаспадаркі ў членаў калгасаў, як: жывёлагадоўля, гародніцтва, птушніцтва і інш.— збожжазагатоўкі ў калгасах сустрэнуць яшчэ рад затрудненьняў і запатрабуюць значнай арганізацыйнай і гаспадарчай работы як загатоўчага апарату, так і калгаснай сыстэмы для таго, каб забясьпечыць здачу калгасамі нормы таварнай прадукцыі своечасова. З гэтага пункту погляду выгодна будуць адрозьнівацца тыя калгасы, якія ахоплены машына - трактарнымі станцыямі Трактарацэнтру і Хлебацэнтру, а таксама калгасы, ахопленыя вытворчым уплывам бліжэйшых саўгасаў. Больш цяжкай задачай будзе зьяўляцца загатоўка збожжа з неабагуленых палёў бядняцка - серадняцкіх гаспадарак. Прычым тут сур'ёзнае значэньне будзе мець кантрактацыя збожжавых засеваў у бядняцка - серадняцкіх гаспадарках як праверaны мэтад, які ўносіць плянавы пачатак у стыхію рынкавага звароту. Яшчэ большыя труднасьці будзе прадстаўляць загатоўка збожжа ў тых індывідуальных бядняцка - серадняцкіх гаспадарках, засевы якіх не закантрактаваны і якія ў значнай частцы нават не ахоплены простым каапэраваньнем. З прычыны надламанасьці сілы кулака, ён ня можа аказваць ранейшага супраціўленьня, але ён будзе прабаваць скарыстаць усе магчымасьці барацьбы супроць загатовак. Нясумненна таксама небясьпека ажыўленьня спэкуляцыі, з якою будзе патрэбна адпаведнае змаганьне.

Багатая практыка загатовак збожжа мінулага году павінна быць скарыстана намі з унясеньнем усіх карэктыў да стасоўна да новай абстаноўкі на вёсцы. І нясумненна, што пры належнай падрыхтоўцы, асабліва, калі ўраджай акажацца сярэднім або вышэй сярэдняга (а пакуль даныя вельмі спрыяючыя) збожжазагатоўчая кампанія гэтага году пройдзе ў нас з ня меншым посьпехам і гэтым самым забясьпечыць адно з важнейшых зьвеньняў усяго народнагаспадарчага пляну будучага году.

Падрыхтоўваючыся да новай збожжазагатоўчай кампаніі, мы павінны ўявіць сабе тое, што старыя рынкавыя сувязі разарваны, новыя яшчэ ня зусім устаноўлены і замацаваны, што прыйдзецца манэўраваць рознымі мэтадамі, прыстасоўна да канкрэтных асаблівасьцяй раёнаў і новых сацыяльных груповак вёскі.

Для таго, каб мець уяўленьне аб усёй разнастайнасьці мэтадаў загатовак, трэба мець на ўвазе наяўнасьць раду тыпаў збожжавых гаспадарак: 1) саўгасы, 2) калгасы раёнаў машына - трактарных станцый і рэшта калгасаў, 3) «созы», г. зн. найпрасьцейшыя вытворчыя таварыствы; 4) індывідуальныя бядняцка - серадняцкія гаспадаркі, ахопленыя простым каапэраваньнем і кантрактацыйнымі дагаварамі; 5) бядняцка - серадняцкія індывідуальныя гаспадаркі, якія знаходзяцца па-за каапэрацыяй і не заключыўшыя дагавору па кантрактацыі і 6) кулацкія гаспадаркі ў даных раёнах і раскулачаныя гаспадаркі ў раёнах суцэльнай калектывізацыі. Кожны з гэтых тыпаў гаспадаркі патрабуе да сябе асаблівага падыходу.

У сілу дасягнутых посьпехаў у справе калгаснага будаўніцтва і збожжавай гаспадаркі, мы ў новым гаспадарчым годзе дасягнем рашучага зруху па шляху канчатковага вырашэньня збожжавай праблемы, бясспрэчна, што наступная калгасная пасеўная кампанія — восені 1930 году і вясны 1931 году — дасьць нам поўнае вырашэньне збожжавай праблемы.

На базе збожжавай гаспадаркі, якая разьвіваецца сацыялістычным шляхам, мы атрымліваем магчымасьць паставіць і вырашыць усе карэнныя праблемы сацыялістычнага пераўтварэньня і тэхнічнай рэканструкцыі рэшты галін сельскай гаспадаркі. У галіне тэхнічных культур, у сілу [illegible] сацыялістычнай прамысловасьці на сваю сыравую базу [illegible] пах якіх дзяржаўная прамысловасьць зьяўляецца амаль манапольным спажыўцом, параўнальна лягчэй будзе забясьпечана перамога партыі.

Поўнае вырашэньне збожжавай праблемы, якога мы дасягнем пасьля першага рашаючага посьпеху гэтага году, прыкладна ў 1931 годзе, ужо цяпер дае тую базу, на якой можна і трэба ў шырокім маштабе паставіць задачу вырашэньня праблем жывёлагадоўлі. Да такога-ж, на працягу цяперашняга пераходнага пэрыяду, мы будзем мець значныя затрудненьні, якія знойдуць непасрэдны адбітак на загатоўках і ў справе забесьпячэньня гарадоў жывёлагадоўчымі прадуктамі жыўленьня.

Асноўнай крыніцай збожжазагатоўчых затрудненьняў мінулых год зьяўлялася **распыленасьць і здрабненьне сялянскіх збожжавых гаспадарак,** што абумоўлівае **нізкую таварнасьць** збожжа. На данай стадыі ў галіне жывёлагадоўлі мы знаходзімся перад фактам **найбольшага за ўвесь час рэвалюцыі** драбленьня і распыленьня сялянскай жывёлагадоўчай гаспадаркі. Калі ў галіне збожжавай вытворчасьці нам **ужо ўдалося** замест буйных кулацкіх гаспадарак пабудаваць [illegible] сячы больш буйных, на многа [illegible] больш магутных збожжавых фабрык і тым самым падняць агульную таварнасьць усяе збожжавае гаспадаркі, — то ў галіне жывёлагадоўлі намі зроблены толькі першыя крокі, і то больш у сэктары саўгасаў, якія яшчэ пакуль што ня могуць быць процівастаўлены кулацкай жывёлагадоўчай гаспадарцы і справа [illegible] з гэтага пункту гледжаньня [illegible]

*) Гэты артыкул будзе зьмешчаны ў часопісе «Большевик», які выходзіць гэтымі днямі з друку.

Да XVI зьезду УсеКП(б)—плян да варштату

Пакончыць з бясплянавасьцю, безгаспадарчасьцю і блытанінай

Інжынэры і тэхнікі! Прымеце актыўны ўдзел у гэтай кампаніі, арганізуйце брыгады добраахвотнікаў у дапамогу прадпрыемствам у справе давядзеньня прамфінпляну да варштату

ФАРМАЛЬНА—УСЁ Ў ПАРАДКУ

Вынікі налёту **на дзярждрукарню імя Сталіна** кажуць аб тым, што адміністрацыя абмежавалася фармальным падыходам да гэтай важнейшай справы. Прамфінплян, як быццам давядзен нават да варштату, але на справе — зусім наадварот. Адміністрацыя вырашыла гэтае пытаньне зусім проста: яна ўзяла вытворчую праграму, падзяліла яе на колькасьць рабочых і агульную лічбу давяла да ведама кожнага рабочага. Зразумела, што гэта лічба не адпавядае здольнасьцям кожнага рабочага паасобку, бо лічба ўзята сярэдняя, а сярод рабочых ёсьць таварышы вышэйшай кваліфікацыі і больш нізкай кваліфікацыі. Таму, адны перавыконваюць гэту норму, а другія недавыконваюць. Адны могуць увесь год знаходзіцца на чырвонай дошцы, а другія на чорнай. Ці правільны такі падыход? Зразумела, не. Ва ўмовах дзяржкрукарні трэба было адміністрацыі ўважліва ўлічыць кваліфікацыю кожнага рабочага і даць яму заданьне па яго сілах. Гэта паперш.

Па-другое, у зводках, якія вывешваюцца ў цэхах, паказаны толькі колькасныя заданьні, але ня якасныя. І таму, калі ў рабочых ёсьць імкненьне выконваць колькасныя паказальнікі, дык аб якасных мала хто думае.

Па-трэцяе, вытворчая камуна камсамольцаў, якая павінна мець свой асобны плян, такога ня мае. Таксама ня маюць пляну вярстальны цэх і брыгада разборшчыкаў.

І, нарэшце, хоць у цэхах вытворчыя заданьні вывешваюцца, але як кожны рабочы іх выконвае — ніхто ня ўлічвае. Таму рабочыя ня ведаюць, выконваюць яны свае заданьні, ці не.

Такое давядзеньне прамфінпляну да кожнага рабочага нікога ня можа задаволіць.

С. КАГАН.

Бясплянавасьць і блытаніна

Мы ўжо ў агульных рысах паведамлялі аб выніках налёту **на завод** «Энэргія». Зараз мы маем магчымасьць больш падрабязна, на падставе матар'ялаў саміх удзельнікаў налёту, асьвятліць становішча з давядзеньнем прамфінпляну да варштату на заводзе «Энэргія».

У галоўных цэхах — мэханічным, кацельным і ліцейным — з вытворчымі плянамі знаёмы толькі цэхавыя адміністратары. А каб давесьці плян да варштату, **цэхавыя адміністратары палец аб палец ня стукнулі.** Выключэньнем зьяўляецца мэханічны цэх, дзе зроблена першая спроба давесьці прамфінплян да варштату.

Некаторыя майстры да гэтага часу не зразумелі важнасьці гэтага мерапрыемства, аб чым сьведчыць заява майстра кацельнага цэху, што «кожнаму рабочаму паасобку зусім не абавязкова ведаць свой прамфінплян». І нават у мэханічным цэху, які зьяўляецца піянэрам у гэтай справе, давядзеньне прамфінпляну да варштату праведзена па такіх бюракратычных мэтадах, што рабочыя і да гэтага часу свайго прамфінпляну ня ведаюць. На картках плянавых заданьняў паказаны выключна колькасныя паказальнікі, без вызначэньня іх месца ў агульна-цэхавым прамфінпляне, а таксама ня вызначан сабекошт кожнай паасобнай дэталі.

Спэцыяльнага ўліку выкананьня прамфінпляну паасобнымі варштатамі і брыгадамі няма. Вынікі работы варштатаў і брыгад улічваюцца па нарадах, што зусім не дае магчымасьці рабочаму арыентавацца ў ступені выкананьня або невыкананьня сваіх вытворчых заданьняў. Інфармацыя рабочых аб выніках выкананьня прамфінпляну — **выпадковая.** А калі рабочы варштату № 24, атрымаўшы заданьне, не адзначанае ў пляне, запытаўся ў майстра — чаму гэта так, майстар яму адказаў — «справа не твая, рабі, што загадваюць».

Недавядзеньне прамфінпляну да варштату часта прыводзіць да таго, што рабочыя нагружаюцца работай без паказаньня тэрміну яе. Таму часта дэталі недавыпрацоўваюцца, паміж асобнымі працэсамі вытворчасьці шмат няўвязак, што ў сваю чаргу выклікае па-за-плянавыя работы і адбіваецца на выкананьні заводзкага пляну. Характэрна адзначыць, што мэханічны цэх выканаў розных заказаў на 307 проц. больш яго асноўнага пляну. Удзельнікі налёту адзначаюць, што гэта прывяло да значнага павялічэньня сабекошту.

Трэба сказаць, што заводзкія арганізацыі больш цікавіліся гэтым пытаньнем, чым адміністрацыя. Яшчэ 15-га красавіка заўком паставіў пытаньне перад інжынэрна-тэхнічным пэрсаналам аб давядзеньні прамфінпляну да варштату. Потым гэтае пытаньне абгаварвалася на розных сходах — 21, 23, 28-га красавіка, 5, 20 і, нарэшце, 24-га мая, калі на пленуме заўкому быў заслуханы даклад загадчыка плянавага аддзелу аб давядзеньні прамфінпляну да варштату. Але гэтыя гутаркі цягнуліся аж да самага налёту, калі выявілася, што схэма, распрацаваная плянавым аддзелам, ня можа быць ажыцьцёўлена з прычыны яе грамоздкасьці і што трэба прыняць больш рашучыя крокі для практычнага ажыцьцяўленьня важнейшай дырэктывы аб давядзеньні прамфінпляну да варштату.

Удзельнікі налёту ў сваіх высновах лічаць патрэбным у 3-хдзенны тэрмін разгарнуць шырокую кампанію па растлумачэньні на цэхах і брыгадах агульна-заводзкага прамфінпляну і плянаў паасобных цэхаў шляхам пастаноўкі гэтага пытаньня на цэхавых рабочых сходах, шляхам гутарак у часе абедзенага перапынку і ў спэцыяльна арганізаваных гуртках, а таксама прыняць усе меры, каб забясьпечыць давядзеньне прамфінпляну да варштату па новай папулярнай для рабочых схэме, каб у чэрвені месяцы дабіцца пералому ў выкананьні заводзкага прамфінпляну.

Трэба спадзявацца, што зараз пасьля налёту адміністрацыя і заводзкія арганізацыі больш сур'ёзна падыйдуць да вырашэньня гэтага пытаньня і да XVI зьезду УсеКП(б) давядуць прамфінплян да кожнага варштату.

В.

Спэцыялістыя, на дапамогу заводам!

Папярэднія вынікі налёту на прадпрыемствы з мэтай праверкі — ці давядзен прамфінплян да варштату, паказваюць, што на большасьці прадпрыемстваў з гэтай справай абстаіць зусім дрэнна. Да апошняга часу гаспадарнікі і грамадзкія арганізацыі нашых фабрык і заводаў адносіліся да гэтага пытаньня **з вялікім халадком,** не разумеючы, што ад давядзеньня прамфінпляну да варштату галоўным чынам залежыць выкананьне заводзкага пляну. На некаторых прадпрыемствах гаспадарнікі проста нядбайна адносіліся да выкананьня гэтай дырэктывы, хоць добра ведалі ўсё яе значэньне.

Лепшыя ударнікі вагонных майстэрань т. т. Васілевіч, Шышко, камсамолец Іваноўскі

Але побач з гэтым на некаторых прадпрыемствах гаспадарнікі і працаўнікі плянавых аддзелаў **проста не змаглі знайсьці патрэбных мэтадаў для давядзеньня прамфінпляну да варштату.** Такое зьявішча мы маем на тых прадпрыемствах, якія вырабляюць складаную прадукцыю, напрыклад, складаныя машыны і інш.

Мы лічым, што такім прадпрыемствам **трэба неадкладна дапамагчы давесьці прамфінплян да варштату.** Такую дапамогу могуць аказаць нашы спэцыялістыя — **інжынэры і тэхнікі.** Праўда, гэта работа пачата ўжо. У часе самаправеркі выкананьня прамфінпляну і сацдагавору спэцыялістыя, якія былі мабілізаваны для ўдзелу ў праверцы, атрымалі таксама заданьне праверыць, як давядзен прамфінплян да варштату, і дапамагчы прапрацаваць прамфінплян сярод рабочых. Вынікі гэтай работы яшчэ не падведзены. Але **налёт паказвае,** што калі сякаятакая работа спэцыялістымі і праведзена, дык яна ўсё-ж **не вырашае пытаньня ва ўсім яго аб'ёме.** Паўтараем, **на большасьці** прадпрыемстваў прамфінплян да варштату яшчэ не давядзен.

Трэба, каб спэцыялістыя, якія з вялікай гатоўнасьцю адгукнуліся на заклік — прыняць актыўны ўдзел у самаправерцы — і азнаёміліся са справай давядзеньня прамфінпляну да варштату непасрэдна на прадпрыемствах, зараз, **у парадку добраахвотніцтва стварылі патрэбную колькасьць брыгад спэцыялістых і пасьпяшылі на дапамогу тым фабрыкам і заводам, якія на шляху давядзеньня прамфінпляну да варштату сутыкнуліся з тымі ці іншымі труднасьцямі.**

Мы можам нават паказаць для пачатку тры прадпрыемствы, дзе гэтыя труднасьці выяўлены ўжо у працэсе налёту. Першым такім прадпрыемствам зьяўляецца **завод «Энэргія».** Схэма давядзеньня прамфінпляну да варштату, распрацаваная мясцовымі інжынэрна-тэхнічнымі работнікамі, была забракавана, як **вельмі грамоздкая.** Зараз распрацавана другая схэма, але яна не ахапляе аднаго з асноўных цэхаў — **кацельнага,** у якім камісія па распрацоўцы схэмы сутыкнулася **з радам труднасьцяй.** Удзячная задача для спэцыялістых, у першую чаргу **для інжынэрна-тэхнічнай сэкцыі саюзу мэталістых,** дапамагчы «Энэргіі» давесьці прамфінплян да варштату.

Другім такім прадпрыемствам зьяўляецца завод **«Дрэваапрацоўшчык».** Там наогул якаясьці блытаніна з давядзеньнем прамфінпляну да варштату. Нават у выніках налёту адзначаецца, што **«падставай для складаньня прамфінпляну** ў сталярна-мэблевым цэху павінны служыць **нормы працы** па асобных варштатах і дэталях» і далей — «трэба прапанаваць адміністрацыі складаць па асобных варштатах вытворчую праграму па месяцах **на падставе тых скарэктаваных (!) норм выпрацоўкі,** якія прыняты за апошні час». Такая фармулёўка, якая складае ўражаньне, што быццам прамфінплян трэба выпрацоўваць **на падставе норм выпрацоўкі, а не наадварот,** кажа аб тым, што аўтары гэтай фармулёўкі **ня зусім ясна зразумелі сваю задачу.** Таксама па іншых пытаньнях давядзеньня прамфінпляну да варштату на «Дрэваапрацоўшчыку» ёсьць шмат няяснага. **Таму дапамога спэцыялістых, у першую чаргу ІТС саюзу дрэваапрацоўшчыкаў, зусім неабходна.**

На дражджавым заводзе **«Чырвоная Зара»,** дзе працэсы выпрацоўкі дрожджаў вельмі складаныя, цяжка давесьці прамфінплян да кожнага рабочага. Лічбы прамфінпляну, якія вывешваюцца ў цэхах, а таксама зводкі аб выкананьні прамфінпляну — **для многіх рабочых зьяўляюцца «кітайскай граматай».** Рабочыя ніяк ня могуць зразумець, **за кошт чаго павінна ісьці зьніжэньне сабекошту.** І тут дапамога спэцыялістых у распрацоўцы больш папулярна лічбаў прамфінпляну **прынесла-б шмат карысьці.**

Мы зварачаемся з просьбай да ўсіх спэцыялістых Беларусі, а таксама да кіруючага органу спэцыялістых—Беларускага міжсаюзнага бюро інжынэрна-тэхнічных работнікаў (БелМБІТ) з настойлівай просьбай неадкладна адгукнуцца на наш заклік і дапамагчы прадпрыемствам у выкананьні важнейшай задачы — давядзеньня прамфінпляну да варштату, да XVI партзьезду, што зьяўляецца **асноўнай прадпасылкай** выкананьня і перавыкананьня прамфінпляну.

На „Дрэваапрацоўшчыку" кепска

Вынікі налёту на завод «Дрэваапрацоўшчык» сьведчаць, па-першае, аб поўным ігнараваньні з боку адміністрацыі дырэктывы аб давядзеньні прамфінпляну да варштату, па-другое, аб вялікай блытаніне, якая існуе на заводзе ў гэтым пытаньні.

Прамфінплян складзен па двух асноўных цэхах—лесапільным і сталярным—паасобку. Па сталярным цэху прамфінплян мае толькі два паказальнікі: стандарт мэблі і яе сабекошт. Пры складаньні прамфінпляну зусім ня была ўлічана нагрузка варштатаў мэханічнага цэху і магчымасьці зборачнага цэху. У першым паўгодзьдзі прамфінплян да варштату ня быў давядзен, а таксама ня былі выпрацаваны нормы для асобных варштатаў і брыгад мэханічнага і зборачнага цэху. Нормы выпрацоўкі ў гэтых цэхах распрацаваны фактычна ў пачатку 3-га кварталу і яшчэ дагэтуль няпоўнасьцю праведзены ў жыцьцё.

Пытаньне аб вытворчых заданьнях кожнаму варштату на падставе прамфінпляну ня вырашана адміністрацыяй і да гэтага часу. Па лесапільным цэху заданьні па распілоўцы сырцу даюцца толькі па поўзьменах. У мэханічным цэху на кожны варштат выпісваецца нарад, у якім вызначана, колькі адзінак тых ці іншых дэталяў трэба данаму варштату зрабіць. Але гэтыя нарады **нічога агульнага з давядзеньнем прамфінпляну да варштату ня маюць.** Бо, па-першае, нарады даюцца не па падставе прамфінпляну і бяз увязкі з ім, па-другое, у нарадах нават не паказаны **тэрмін выкананьня данай работы.** Такім чынам, рабочыя мэханічнага цэху ня ведаюць свайго месца ў выкананьні прамфінпляну. Калі да гэтага яшчэ дадаць, што ў мэханічным цэху вельмі часта аднаму варштату **на працягу зьмены** некалькі раз **мяняюць заданьне,** дык стане зусім ясным, што рабочы ніякага ўяўленьня аб прамфінпляне мець ня можа. Адсутнасьць уліку браку як у мэханічным цэху ў цэлым, так і па асобных яго варштатах таксама мае адмоўны ўплыў на выкананьне якасных паказальнікаў.

Зараз адміністрацыя занята выпрацоўкай для кожнага варштату нормы, якую адміністрацыя думае ажыцьцявіць па мэханічным цэху толькі пачынаючы з 4-га кварталу (?)

Улік работы лесапільнага цэху арганізаваны толькі ў цэхавым маштабе. Што датычыць работы асобных рам, дык улічваецца толькі іх колькасная прадукцыйнасьць. Улік у мэханічным і зборачным цэхах робіцца толькі па колькасьці выпуску гатовых дэталяй. На асобных-жа варштатах і брыгадах улік робіцца на падставе атрыманай рабочымі зарплаты па нарадах. Зразумела, што такі ўлік не дае магчымасьці наблізіць прамфінплян да варштату.

Інфармацыя рабочых аб выніках іх работы па варштатах і брыгадах арганізавана толькі з 11-га мая, шляхам складаньня дэкадных **дыяграм,** прычым на лесапільным цэху інфармацыя робіцца аб выніках работы ўсяго цэху.

Такая далёка нездавальняючая пастаноўка давядзеньня прамфінпляну да кожнага варштату і інфармацыі аб выкананьні прамфінпляну зьяўляецца **адной з асноўных прычын** недавыкананьня прамфінпляну па ўсім заводзе.

Каб дабіцца пералому ў выкананьні прамфінпляну, адміністрацыі заводу трэба зараз-жа разгарнуць належную работу па давядзеньні прамфінпляну да кожнага варштату і выразна растлумачыць кожнаму рабочаму яго месца на вытворчасьці. Гэту работу трэба абавязкова закончыць **да XVI зьезду УсеКП(б),** бо наогул засталося вельмі мала часу для ліквідацыі прарываў першага паўгодзьдзя, г. зн. да канца гаспадарчага году.

Брыгадзір.

УВАГА ІЛЬНУ—ГЭТАМУ ВАЖНЕЙШАМУ ВУЧАСТКУ ПАСЕЎНАГА ФРОНТУ

Калгасам дабіцца ў бліжэйшыя дні рашучага пералому

Кожны бядняк и серадняк павінен ведаць ільготы за сяўбу тэхкультур

Беларусь па пасеўнай плошчы ільну, па разьмеры прадукцыі ільнаводзтва займае далёка не апошняе месца сярод ільнаводных раёнаў нашага Саюзу. Па разьмеры пасеўнай плошчы ільну запраектаваным у гэтым годзе, БССР набліжаецца да такіх буйных ільнаводных раёнаў, як Ленінградзкая і Заходняя вобласьці. Прадуктамі ільнаводзтва мы абслугоўваем ня толькі беларускую, але і саюзную прамысловасьць.

І, ня гледзячы на такое буйнейшае значэньне ільнаводнай гаспадаркі ў нашай рэспубліцы, мы зараз стаім перад пагрозай недасеву ільну і невыкананьня плянавага заданьня. «Зьвязда» на сваіх старонках з самага пачатку пасеўнай кампаніі ня раз сыгналізавала аб навісаючай небясьпецы з недасевам тэхнічных культур, асабліва ільну.

Сыгналы, відавочна, прайшлі міма ўвагі зямельных органаў. Нам невядома, каб цэнтральныя арганізацыі, кіруючыя пасеўнай кампаніяй, асабліва востра і сваячасова рэагавалі на грозныя адзнакі, калі ня лічыць пастановы. Калгасцэнтру (ды і то палажнай у агульных рысах, без канкрэтных паказаньняў), прынятай гэтымі днямі і апублікавай ў «Зьвязьдзе».

Што-ж мы зараз маем? Паводле зводкі Наркамзему на 25-га мая, плян пасеву ільну ў БССР выкананы ўсяго на 41 проц., прычым, у калгасах плян выканаваны на 34,9 проц. і ў індывідуальным сэктары — на 42,4 проц. Гэтыя лічбы трывожныя, калі, нават, улічыць магчымасьць памяншэньня ў зводцы лічбаў пасеву ў індывідуальным сэктары.

У гэтых лічбах кідаецца яшчэ ў вочы адставаньне калгасаў у параўнаньні, нават, з індывідуальным сэктарам — зьявішча зусім ненармальнае і недапушчальнае.

Дзе-ж трэба шукаць прычыны такога маруднага, цягучага тэмпу пасеву ільну і наогул тэхнічных культур (выкананьне пляну на каноплях яшчэ менш — 18 проц.). Паводле слоў работнікаў, якія прыехалі з месц, калгасы вельмі неахвотна бяруцца за пасеўы тэхнічных культур, спасылаючыся на вострую нястачу рабочых рук. Дапускаючы, нават, магчымасьць недахвату жывой рабочай сілы ў асобных калгасах (што тлумачыцца іх высокай зямлязабесьпячанасьцю), ні ў якім выпадку нельга апраўдаць тэндэнцый пасеву працаёмкіх культур, якія ідуць ўразрэз з агульна-дзяржаўнымі інтарэсамі.

Неабходна праявіць максымальную ініцыятыву і настойлівасьць, арганізаваць працу ў калгасах і дзяржаўнае заданьне выканаць поўнасьцю, а ня ісьці па лініі найменшага супраціўленьня, не цягціся ў хвасьце.

Пераважная колькасьць сялян-індывідуальнікаў ня ведае вялікіх ільгот, якія дае дзяржава да пашырэньня плошчы пад тэхкультуры, гэтая абставіна — адна з важнейшых прычын слабага тэмпу сяўбы тэхкультур у індывідуальным сэктары.

Да сканчэньня сяўбы засталося зусім мала часу. Усе работнікі, зьвязаныя з пасеўнай кампаніяй, ад верху да нізу, павінны з поўным уяўленьнем ускладзенай на іх адказнасьці прыняць самыя рашучыя, гэраічныя меры да таго, каб не дапусьціць зрыву засеву тэхнічных культур.

Н. Н—даў.

ЗАВОДЫ і КАЛГАСЫ—13-му ЗЬЕЗДУ КП(б)Б

Абяцаем ліквідаваць прарывы

Рабочыя і адміністрацыйна-тэхнічны пэрсанал машына-будаўнічага чырвона-штандартнага заводу «Энэргія» пасылае гарачае пралетарскае прывітаньне XIII зьезду Камуністычнай Партыі (бальшавікоў) Беларусі.

Пад кіраўніцтвам партыі разам са ўсёю рабочаю клясаю мы аддаем усе свае сілы і энэргію для ўзмацненьня тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва, выкананьня пяцігодкі ў чатыры гады, калектывізацыі сельскай гаспадаркі, ліквідацыі кулацтва, як клясы, на базе суцэльнай калектывізацыі.

Мы вялі рашучую барацьбу са ўсімі малаверамі, якія спасылкамі на «аб'ектыўныя прычыны» хацелі адцягнуць нас ад генэральнай лініі партыі.

Мы яшчэ ня можам ганарыцца сваімі гаспадарчымі посьпехамі, хоць у нас ёсьць вялікія посьпехі ў параўнаньні з мінулым годам: за першае паўгодзьдзе 1929-30 году мы павялічылі выпуск прадукцыі на 200 проц. супроць таго-ж пэрыяду 1928 29 году, прадукцыйнасьць працы ўзьнялася на 26,35 проц., сабекошт прадукцыі зьніжаны на 12 проц., але ўсё-ж мы прамфінплян недавыканалі.

У першым квартале 1929-30 году, калі па заводзе прамфінплян быў выкананы на 87 проц., мы пад кіраўніцтвам партыйных, заводзкіх і прафэсыянальных арганізацый прынялі рашучыя меры да ліквідацыі прарываў.

Мы арганізаваліся ва ўдарныя брыгады, перайшлі на новыя сацыялістычныя мэтады работы, разгарнулі сацыялістычнае спаборніцтва, мабілізаваліся для выкананьня свайго абавязку ў адносінах да нашага пралетарскага краю.

Гэта дало свае вынікі: у другім квартале мы прамфінплян выканалі на 101,88 проц. Красавік даў 102,94 проц. выкананьня пляну, што дапамагло часткова ліквідаваць прарыў першага кварталу.

Усяго па заводзе за 7 месяцаў прамфінплян выкананы на 96,23 проц.

У зьвязку з праведзенай праверкай сацспаборніцтва мы ўзмацняем і паляпшаем нашу работу ва ўсіх галінах. Арганізуем новыя ўдарныя брыгады, афармляем дагаварамі старыя брыгады, кацельны цэх у ліку 150 чал. абвясьціў сябе ўдарным імя XVI зьезду УсеКП(б) і ўзяў на сябе абавязацельствы да канца трэцяга кварталу выканаць прамфінплян на 105 проц.

Ліцейны цэх арганізуецца ва ўдарныя брыгады, там-жа ёсьць адна вытворчая камуна.

Тэхпэрсанал з свайго боку ўзяў абавязацельства давесьці прамфінплян да варштату і паасобнага рабочага да 1-га чэрвеня.

Рабочыя папаўняюць рады ленінскай партыі. Да партыйнай канфэрэнцыі і зьездаў 40 лепшых ударнікаў і старых рабочых падалі калектыўную заяву аб уступленьні ў камуністычную партыю.

Мы прымалі і прымаем актыўны ўдзел у праводзеньні калектывізацыі. На пастаянную работу ў калгас наш завод даў 7 лепшых рабочых.

Нашы брыгады па рамонце с.-г. інвэнтару працавалі ў Самілавіцкім раёне звыш трох месяцаў і дапамаглі раённым арганізацыям скончыць першую бальшавіцкую веснавую сяўбу.

Мы рыхтуемся да пераходу на 7-гадзінны рабочы дзень.

Мы, рабочыя і адміністрацыйна-тэхнічны пэрсанал, будзем і ў далейшым нястомна працаваць для ажыцьцяўленьня лёзунгу партыі — пяцігодка ў чатыры гады.

Абяцаем XIII зьезду КП(б)Б і XVI зьезду УсеКП(б) ліквідаваць да канца 3-га квартала прарыў на нашым заводзе і выканаць прамфінплян 1929-30 году на 100 проц.

Няхай жыве кіраўнік сацыялістычнага будаўніцтва УсеКП(б)!

Няхай жыве XIII зьезд КП(б)Б!

КАЛЕКТЫЎ РАБОЧЫХ І СЛУЖАЧЫХ ЗАВОДУ «ЭНЭРГІЯ».

Кіпіць творчая праца

ГАРАДОК, Віцебскае акр.

У 1919 годзе, у часе жорсткіх баёў з міжнародным капіталам, які дамагаўся зьнішчыць Рэспубліку Саветаў — арганізавалася наша камуна. У той час мы ўсіх здаровых і моцных камунараў выправілі на фронт. Жанчыны ды старыя з малымі наладжвалі жыцьцё камуны...

З раніцы і да ночы кіпіць зараз творчая праца ў камуне. Пад кіраўніцтвам партыйнай ячэйкі наша камуна разгарнула сацспаборніцтва. Камуна засеяла сёлета 213 гэкт. ярагымі культурамі, пашырыла яравы клін на 38,2 проц. 25 мая камуна скончыла веснавую сяўбу.

У гэтым годзе мы выдаткуем на будаўніцтва 20.000 руб. Будуецца: муравапая абора на 130 кароў, тры дамы для камунараў, абсталёўваецца сьвінух, сіласная вежа і ільнаапрацоўчы пункт.

Камуна мае трактар, складаную малатарню, 4 сартоўкі, 36 плугоў, 40 барон, 4 касаркі, жнявярак — 2.С.-г. інвэнтаром камуна забясьпечана поўнасьцю.

Камуна аб'ядноўвае 49 гаспадарак. Зараз яна налічвае 204 чал., з якіх 116 працаздольных.

У часе арганізацыі у камуне было 10 батрацка-бедняцкіх гаспадарак, 5 коняй, 6 кароў. Зараз камуна мае 47 добрых коняй, 130 кароў, разам з маладняком, сьвіней — 73, авец —150, 47 птушак.

Камуна поўнасьцю перайшла на зьдзельшчыну і норму выпрацоўкі. Камуна бярэ на сябе абавязак правесьці асеньнюю сяўбу з такім-жа посьпехам, як і веснавую.

Камуна рыхтуецца да ўборачнай кампаніі, правяраюцца с.-г. машыны.

Мы пасылаем рэвалюцыйнае прывітаньне XIII партзьезду КП(б)Б, ЦК КП(б)Б і «Зьвязьдзе», абяцаем з яшчэ большай энэргіяй і запалам узмацняць эканамічны ўздым камуны і няўхільна праводзіць у жыцьцё ўсе пастановы ўраду і партыі.

Старшыня савету камуны **ГАЎРЫЛЁНАК.**

Сакратар партыйнай ячэйкі **АДНАРОГАЎ.**

ЧЫРВОНА-СЛАБОДЗКІ РАЁН СКОНЧЫЎ СЯЎБУ

Пасеўная плошча пашырана на 1.138 гэкт.

БАБРУЙСК. (ПА ТЭЛЕГРАФУ АД НАШАГА КАР.). ЧЫРВОНА-СЛАБОДЗКІ РАЁН, 30-га МАЯ СКОНЧЫЎ СЯЎБУ.

КАЛГАСЫ ЗАСЕЯЛІ 2857 ГЭКТАРАЎ ЗАМЕСТ ВЫЗНАЧАНЫХ ПЛЯНАМ 2852, САЎГАСЫ ЗАСЕЯЛІ 673—ЗАМЕСТ ВЫЗНАЧАНЫХ 659. АДЗІНАЛІЧНІКІ ЗАМЕСТ ВЫЗНАЧАНЫХ ПА ПЛЯНУ 9545 ГЭКТ. — ЗАСЕЯЛІ 9909 ГЭКТ.

ПЛОШЧА ЯРАВОГА КЛІНУ Ў РАЁНЕ ПАШЫРЫЛАСЯ НА 1138 ГЭКТАРАЎ ЗА ЛІК ЗАСЕВУ ПАПАРУ І ЗАЛЕЖАЎ.

Пашырым плошчу на 16 проц.

КЛІМАВІЧЫ, МАГІЛЕЎСКАЙ АКРУГІ

У рапарце XIII-му зьезду КП(б)Б, Клімаўшчына паведамляе:

«Арганізавана 36 калгасаў, аб'ядноўваючых двароў 3.230 або 28 проц. агульнага ліку двароў у раёне, аб'яднана зямплошчы 38.000 гэкт. або 32 проц. агульнай плошчы раёну».

«Да 1-га чэрвеня па абодвых сэктарах будзе закончана сяўба яравых, акрамя грэчкі. У калгасах «Ленінскі Шлях», «Бальшавік», «Зьвязда» і «Праўда» сяўба скончана 25 мая. Пасеўная плошча яравога кліну ў раёне будзе пашырана на 16 проц.»

Пад правільным кіраўніцтвам КП(б)Б—Клімаўшчына з посьпехам выканае ўскладзеныя на яе задачы, што зьявіцца лепшым падарункам XIII-му зьезду КП(б)Б і XVI-му зьезду УсеКП(б).

Сваячасова падрыхтуем трактары да ўборачнай кампаніі

Калгасам не хапае 500 трактарыстых

У калгасах БССР налічваецца 285 трактараў, у тым ліку 26 40-сілавых вусенічных. Агульная магутнасьць усіх трактараў 3.655 конскіх сіл.

Сюды не ўваходзіць Койданаўская машына-трактарная станцыя з 33 трактараў. Да восені лік трактараў у калгасах Беларусі павялічыцца да 500. У 1927 годзе іх было ўсяго 30, а ў 1928 годзе—57.

Арганізаваны 23 трактарныя калёны. Найбольш буйная калёна з 32 машын знаходзіцца ў Клімавіцкім раёне, Магілёўскае акругі. Найбольшы лік машын налічваецца ў гэтай-жа Магілёўскай акрузе—83 трактары. На Бабруйшчыне ёсьць 41 трактар, Меншчыне—48. З агульнай колькасьці трактараў—164 сыстэмы «Фардзон Пуцілавец».

Плян завозу трактараў за першыя тры кварталы выканан з перавышэньнем. Атрымана ўжо частка трактараў на чацьверты квартал.

Шматлікія факты сьведчаць аб тым, што мясцовыя арганізацыі ўдзяляюць вельмі мала ўвагі рабоце трактараў і іх рацыянальнаму выкарыстаньню. Ва многіх калгасах няма плянаў работы трактараў. Скарыстоўваньне трактараў вельмі часта ня ўвязваецца з магчымасьцю скарыстаньня наяўнай жывой цягавай сілы. У Магілёўскай акрузе былі выпадкі перакідкі трактараў на далёкую адлегласьць для дробнай работы, што павышае сабекошт апрацоўкі гэктара. У раёне Слуцку, напрыклад, сабекошт трактарнай апрацоўкі 1 гэкт. дасягнуў 7 руб.

Наяўнасьць сярод трактарыстых малакваліфікаваных работнікаў прыводзіць да частых паломак машын. У калгасах Беларусі працуе каля 500 трактарыстых. У сувязі з перавыкананьнем гадавога пляну завозу трактараў і значным павялічэньнем іх колькасьці, увосень ня хопіць каля 500 трактарыстых і калёнаважатых. Ужо ў веснавую пасеўную кампанію ў Мазырскай і Полацкай акругах былі выпадкі, калі трактары, з-за адсутнасьці работнікаў, працавалі ў адну зьмену. Курсы трактарыстых у саўгасах Арэхнаўна, Васілевічы і Горкі на 600 чал. не даюць курсантам патрэбных практычных ведаў, бо навучаньне праходзіць, галоўным чынам, у зімовы час.

У мэтах фарсаваньня падрыхтоўкі кадраў Белкалгасцэнтр прапанаваў мясцом вылучыць у патрэбнай колькасьці калгасьнікаў і калгасьніц і прымацаваць іх да трактарыстых з тым, каб яны ў магчыма кароткі тэрмін змаглі-б самастойна працаваць на трактарах. Адказнасьць за навучаньне ўскладзена на калёнаважатых. Адначасова мясцом прапанавана безадкладна выявіць у акругах усіх трактарыстых, занятых на другіх работах, і выкарыстаць іх для забесьпячэньня трактарных калён. Ва ўсіх акругах намячаецца арганізацыя курсаў трактарыстых.

М. К.

Спыніць незаконную выплату зарплаты

На сёнешні дзень сыстэма дзяржнармаваньня зарплаты ахапіла ўжо абсалютную большасьць дзяржаўных і гаспадарчых устаноў.

Гэтымі днямі брыгады Наркампрацы і ЦСПСБ зрабілі масавую праверку правільнасьці ўжываньня ўстановамі і гаспадарчымі арганізацыямі дзяржнармаваных ставак, якія ўстаноўлены Наркампрацы. Што выявілі брыгады?

З усяго сабранага матар'ялу па 25-ці ўстановах толькі ў адным выпадку брыгадзір адзначае, што ён ніякіх парушэньняў не знайшоў. Ва ўсіх іншых установах наглядаецца шмат адхіленьняў ад устаноўленых ставак.

Цікава адзначыць, што значная частка ўстаноў ня толькі павялічвае зацьверджаныя стаўкі, але ў асобных выпадках нават памяншае іх. Напрыклад, адміністрацыя **Белпаляводсаюзу** выплачвае юрысконсульту замест 175 р.—198 руб., машыністцы замест 60 руб.—80 руб., а інспэктару па падрыхтоўцы кадраў, на якой пасадзе павінен быць вылучан рабочы, якому Наркампрацы вызначыў 200 руб., Белпаляводсаюз выплачвае толькі 150 руб.

У **Белторфаб'яднаньні** інспэктары-вылучэнцы атрымліваюць па 150 руб. у той час, як Наркампрацы вызначыў ім стаўку на 160 р., а экономію выплачваюць загадчыку аддзелам збыту, г. зн. замест 200 р. ён атрымлівае 225 руб.

Наркамфін, які павінен быў сурова прытрымлівацца фінансавай дысцыпліны (бо ў адносінах іншых бюджэтных устаноў ён праводзіць зусім іншую палітыку), на жаль, таксама паказвае вельмі дрэнныя прыклады. Там наглядаецца агульнае павялічэньне зарплаты на радзе пасад. Інспэктар замест 150 руб., атрымлівае 175 р., старшы бухгальтар замест 130 р., атрымлівае 150 руб., кансультант замест 175 р.—200 руб., загадчык адміністрацыйным аддзелам, замест 225 руб.—260 руб. Цікава, што калі Менская інспэкцыя працы адмовіла Наркамфіну ў яго хадайніцтве ўстанавіць загадчыку адміністрацыйным аддзелам стаўку ў 260 руб., Наркамфін зьвярнуўся з хадайніцтвам у Наркампрацы СССР. І ня гледзячы на тое, што з Масквы таксама паступіў адмоўны адказ, стаўка ў 260 руб. незаконна выплачваецца.

Белшвэйаб'яднаньне ўстанавіла мэханіку «партмаксымум» у 260 руб. у той час, калі мэханіку было зацьверджана толькі 200 руб. і пасада мэханіка ніякага дачыненьня да партмаксымуму наогул ня мае.

[illegible] ніку бухгальтара з 85 руб. да 81 р. і скарбніку з 90 р. да 65 руб. 50 кап. Такія-ж прыклады можна падаць і па **Дзяржбанку, ВСНГ, АВК, шклааб'яднаньні** і многіх іншых установах.

Брыгады адзначаюць, што ў радзе выпадкаў, ня гледзячы на пастановы і дырэктывы вышэйшых органаў аб скарачэньні адміністрацыйна-кіраўнічых выдаткаў, штаты ў сярэдзіне году разбухаюць і на новых пасадах зарплата ўстанаўляецца адміністрацыяй самастойна. **Дзяржбанк,** напрыклад, якому зацьверджана некалькі тыдняў таму назад, у сувязі з фінансавай рэформай, 131 штатная адзінка, павялічыў зараз штат да 140 чалавек, ня лічачы курсантаў, практыкантаў, броні, законтрактаваных і іншых. І, што больш характэрна, за пэрыяд сьнежань-май бягучага году выплачна каля 1.600 руб. за **звышнормавую працу,** з якіх толькі **за красавік** і палову мая выплачана 1.100 руб. Усё гэта праароблена без належнага дазволу. Ці можна ў такім выпадку выканаць дырэктывы партыі і ўраду аб патаненьні нашага апарату?

Усе паказаныя абураючыя факты рабіліся на вачох нізавых прафсаюзных арганізацый, якія зусім ня цікавяцца пытаньнямі зарплаты, нават у тых выпадках, калі зарплата зьніжаецца.

Брыгадзіры адзначаюць, што **ў некаторых выпадках пытаньне аб пераглядзе нармаваных ставак ставілася на разгляд РКК у той час, калі законам гэта забаронена.**

Заслухаўшы вынікі агляду Наркампрацы пастанавіў **прыцягнуць да судовай адказнасьці** вінаватых у гэтым асоб з Дзяржбанку, Белпаляводсаюзу, Белтофаб'яднаньня, Белшчаціны і Наркамфіну, а ў адносіне іншых парушыцеляў матар'ял накіраваць у ЦКК-НК РСІ.

Апрача таго, кіраўнікам устаноў прапанавана неадкладна спыніць незаконную выплату зарплаты і сурова прытрымлівацца зацьверджаных нармаваных ставак, а ў тых выпадках, калі самавольна ўстаноўлены адміністрацыяй стаўкі ніжэйшыя нармаваных, прапанавана зараз-жа даплаціць розьніцу.

Зьвернута ўвага адпаведных ЦП саюзаў на неабходнасьць узмацніць кіраўніцтва нізавым прафапаратам у гэтай галіне і ажыцьцяўляць большы кантроль. Тое самае датычыць і інспэкцыі працы.

Асабліва гэта неабходна цяпер, калі дзяржфінкантроль ліквідаваны. Месца яго павінна заняць уся рабочая грамадзкасьць.

ГОЛЬДЫНБЕРГ.

ЛІКВІДАВАЦЬ ПЕРАБОІ З ГАРУЧЫМ

У саўгасах Белсельтрэсту цяпер налічваецца 146 трактароў—на 61 трактар больш, чым у мінулым годзе. Усе трактары арганізаваны ў 18 калён. У бягучай веснавой пасеўнай кампаніі большасьць саўгасаў БССР была абслужана трактарамі.

Аднак, трэба адзначыць, што значная частка трактарнага парку Белсельтрэсту складаецца з старых машын завозу 1924-25 гадоў. Многія з іх маюць зношаныя часткі. Эксплёатацыя такіх трактараў не дае патрэбнага эканамічнага эфэкту. Сабекошт апрацоўкі гэтымі машынамі вельмі высокі.

Гадавы плян завозу трактараў выкананы на 50 проц. Дрэнна наступаюць запасныя часьці да трактараў,—шасьцерні, падшыпнікі, [illegible] і інш.

Значная частка трактарыстых мала падрыхтавана да [illegible] Белсельтрэст прымацаваў да ко[illegible] трактара практыканта, што дасьць магчымасьць да асеньняй пасеўнай кампаніі падрыхтаваць трактарыстых.

Не ва ўсіх раёнах наладжана забесьпячэньне трактарных калён гаручым і змазачным матар'ялам. У Слуцкім раёне 6 трактараў не працавалі два дні з прычыны адсутнасьці на складзе Нафтасындыкату змазачнага масла. У Гомелі і Мазыры [illegible] адмаўляюцца даваць саўгасам гаручы і змазачны матар'ял [illegible] ня гледзячы на тое, што адносі[illegible]

Пачнем падрыхтоўку да збору сельска-гаспадарчага падатку

Пачалася кампанія па с.-г. падатку 1930-31 г.: падлік аб'ектаў абкладаньня, выяўленьне кулацкіх гаспадарак, размеркаваньне льгот і г. д. Кожная частка гэтай работы мае вялізарнае палітычнае значэньне.

Між тым, наглядаецца недаацэнка мясцовымі органамі гэтай кампаніі і дрэнная падрыхтоўка да яе правядзеньня.

Напрыклад, у Віцебску член прэзыдыуму АВК, які кіруе фінработай, зьявіўся толькі на заключнае пасяджэньне акруговай нарады па с.-г. падатку, і нараду па важнейшых палітычных пытаньнях фактычна праводзілі тэхнічныя работнікі. Весткі з раду іншых раёнаў сьведчаць, што агітацыйна растлумачальная работа далёка ня ўсюды праведзена здавальняюча. Ёсьць факты, калі сельсаветы і нават прадстаўнікі РВК ня ведаюць як сьлед новага закону пра с.-г. падатак і, зразумела, ня могуць растлумачыць яго сялянству.

У некаторых працаўнікоў стварылася палітычна шкодная думка, што са справай індывідуальнага абкладаньня ўжо скончана, што больш няма каго абкладаць, як кулака. Прыкрываючы слабую работу з беднатой, некаторыя працаўнікі заяўляюць, што нельга чакаць дапамогі батрацка-бядняцкай грамадзкасьці ў справе індывідуальнага абкладаньня, што трэба толькі разьлічваць на сілы і работу апарату.

З усімі гэтымі «разважаньнямі», якія па сутнасьці адбіваюць апартуністычныя настроі, нядбайнасьць і арганізаваную нязольнасьць, трэба рашуча змагацца.

Хаця сяўба ў БССР заканчваецца, але растлумачэньне льгот па с.-г. падатку ў калгасах беднаце і серадняцтву нельга спыняць. Наадварот, растлумачальную работу неабходна ўзмацніць. Справа ў тым, што рад калгасаў і індывідуальных гаспадарак у часе сяўбы правялі мерапрыемствы, за якія даюцца льготы, ня ведаючы аб гэтых льготах. **Трэба зараз-жа растлумачыць іх правы на льготы з тым, каб яны скарысталі іх.** Большасьць льгот устаноўлена на доўгі тэрмін і іх можна атрымаць, калі не цяпер, дык пасьля скончэньня веснавой сяўбы, пры асеньняй сяўбе або ў будучым годзе.

У прыватнасьці, вельмі важна растлумачыць, што сяляне, якія да 15 чэрвеня ўвойдуць у калгасы, атрымаюць усе льготы, якія вызначаны для калгасьнікаў, хаця-б гэта было пасьля падліку аб'ектаў с.-г. падатку.

Акрамя растлумачальнай работы **неабходна зараз-жа стварыць такія ўмовы, каб калгасы і працоўныя сяляне без перашкод і цяганіны атрымлівалі належныя скідкі і льготы. Апарат не павінен чакаць, пакуль калгасьнікі і працоўнае сялянства пададуць заявы і дакументы на права атрыманьня льгот, а сам павінен высьвятляць, каму якая льгота належыць і даваць яе бяз доўгіх фармальнасьцяй.** У мінулым годзе і на гэтым вучастку было надзвычай дрэннае становішча. Чаканьне, што селянін сам папросіць законную скідку, прывяло да таго, што льготамі за аграмінімум было ахоплена толькі 7 проц. гаспадарак. Неабходна загадзя папярэдзіць гэтыя шкодныя вынікі.

Ня менш важна дабіцца пасьпяховага, бяз летапніх прарываў, **правядзеньня індывідуальнага абкладаньня.** Пакуль што абкладаньне праходзіць вельмі дрэнна. Усякім спробам прымірэнчых адносін да кулака, яго недаабкладаньня павінен быць даны рэзкі адпор.

Таксама рашуча павінны быць **папярэджаны леташнія памылкі ў сэнсе індывідуальнага абкладаньня серадняцкіх гаспадарак.**

Немагчыма дабіцца правільнага размежаваньня с.-г. падатку па сацыяльных групах сялянства, калі ня будуць выяўлены ўтоеныя аб'екты с.-г. падатку, асабліва зямля і незямляробчыя заработкі. Па БССР яны часта не даўлічваюцца на шмат мільёнаў рублёў. Вялікую дапамогу ў гэтай справе павінны аказваць сельскія падатковыя камісіі, якія праводзяць падлік аб'ектаў абкладаньня. На сацыяльны склад гэтых камісій трэба зьвярнуць самую сур'ёзную ўвагу, не дапусьціць, каб у камісіі ўвайшлі кулакі і кулацкія падпявалы.

Прадстаўнікі ў сельскія падатковыя камісіі ад насельніцтва павінны абавязкова намячацца на групах і сходах бедняты.

Неабходна адзначыць, што закон пра с.-г. падатак тэхнічна ўскладніўся. Частка сельсаветаў без дапамогі ня здолее добра арганізаваць тэхнічны бок справы. Было-б зусім недапушчальна, каб тэхнічныя моманты пашкодзілі выкананьню палітычных дырэктыў. Райвыканкомы павінны забясьпечыць сельсаветам належную тэхнічную дапамогу, скарыстаўшы для гэтага ўсе сілы раённага апарату, культурныя сілы і г. д. Акрамя гэтага райвыканкомы павінны прымацаваць да кожнага сельсавету сваіх упаўнаважаных для нагляду і інструктаваньня сельсаветаў.

М. К.

МЕНСК

ПРЫВІТАНЬНЕ СНК АД ЛЁТНІКАЎ-УДАРНІКАЎ

Старшыня СНК Беларусі т. ГАЛАДЗЕД атрымаў ад 1-й канфэрэнцыі ўдарнікаў №-скай авіяцыйнай імя Саўнаркому БССР брыгады прывітальную тэлеграму, у якой ударнікі ўхваляюць усе мерапрыемствы партыі і савецкае ўлады па сацыялістычным будаўніцтве. Лётнікі заяўляюць, што яны ў кожную мінуту гатовы са стрэльбаю і кулямётам у руках, як адзін, стаць на абарону заваёў Кастрычніка.

ЛІКВІДАЦЫЯ МЕНСКАГА ВУЧ-ПРАФСОЮЗУ

Прэзыдыум ЦСПСБ запрапанаваў Белбюро чыгуначнікаў і Дарпрафсоюзу МВБ хутчэй скончыць ліквідацыю Менскага вучпрафсоюзу і правесьці перавыбары нізавых прафсаюзных арганізацый на ст. Менск.

ЗАБЕСЬПЯЧЭНЬНЕ РАБОЧЫХ БССР ДРЫВАМІ

Прэзыдыум ЦСПСБ прызнаў неабходным, каб загатоўчыя арганізацыі разам з каапэрацыяй зараз-жа наладзілі плянавы завоз дроў для гарадоў і рабочых пасёлкаў, з такім разьлікам, каб у 4-м квартале г. г. было завезена ня менш 50 проц. патрэбы на 1930-31 г.

ЦЭНТРАЛЬНЫЯ КУРСЫ ПА ПАДРЫХТОЎЦЫ ІНСТРУКТАРОЎ ФІЗКУЛЬТУРЫ

Прэзыдыум ЦСПСБ прызнаў неабходным арганізаваць цэнтральныя курсы па падрыхтоўцы інструктароў фізкультуры на 40 чалавек з тэрмінам навучаньня—6 тыдняў. Месцы на курсы ўжо разьмеркаваны па саюзных арганізацыях. На курсы павінны ў першую чаргу пасылацца рабочыя ад варштату. За камандыраванымі захоўваецца іх сярэдні заробак на прадпрыемстве—50 проц. аплачваюць прадпрыемствы, 50 проц.—фабзаўкомы.

ЗАГАТОЎКІ СЕНА Ў БССР

Эканомнарада зацьвердзіла плян **загатовак сена** ў 1930-31 годзе ў разьмеры 57.400 тон. Асноўныя загатоўшчыкі сена—Белкалгассаюз і Белкантора Саюзхлеба. Эканомнарада прапанавала Белсельтрэсту непасрэдна выкарыстаць свае лугавыя гаспадаркі і ўсе таварныя лішкі збожжа здаць Саюзхлебу.

НАБОР У ФАБЗАВУЧ ПАПЯРОВАЙ ПРАМЫСЛОВАСЬЦІ

У гэтым годзе ў Цэнтральны фабзавуч папяровай прамысловасьці будзе прынята 180 чалавек. Акрамя таго 50 чал. будуць пасланы на падрыхтоўчыя курсы пры фабзавучы.

НЕЗДАВАЛЬНЯЮЧА ІДЗЕ КАНТРАКТАЦЫЯ ІЛЬНУ

Кантрактацыя ільну-валакна ў Меншчыне праходзіць нездавальняюча. Плян пасеву ільну выкананы ў акрузе толькі на 50 проц. Асабліва адстаюць па кантрактацыі тэхнічных культур Капыльскі, Сьмілавіцкі і Барысаўскі раёны, якія выканалі свае заданьні на 3-8 проц.

ПРЫЕЗД ДЭЛЕГАЦЫІ КІТАЙСКІХ СТУДЭНТАЎ

У Менск прыехала дэлегацыя кітайцаў-студэнтаў міжнародных ленінскіх курсаў, у ліку 28 чал., з іх—8 жанчын. На вакзале дэлегацыю сустрэлі студэнты БДУ. З прывітаньнем ад імя дэлегацыі—выступіў т. Лупін.

Задача дэлегацыі—практычна азнаёміцца з вырашэньнем нацыянальнага пытаньня ў СССР, а таксама азнаёміцца з сацыялістычным будаўніцтвам Савецкіх Рэспублік.

У Менску дэлегаты наведаюць навучальныя ўстановы, унівэрсытэцкі гарадок і буйныя прадпрыемствы. Дэлегацыя прабудзе ў Менску некалькі дзён, пасьля чаго выедзе ў Бабруйск, а потым на Ўкраіну.

ДОБРАБЫТ МЕНСКУ

— Менкамгас прыступіў да пабудовы **новага дрыўлянага мосту** праз раку Сьвіслач у мясцовасьці «Сталовая». Гарсавет выдаў для гэтае мэты 17.000 руб.

**

— Прэзыдыум гарсавету пастанавіў **забрукаваць** сёлета звыш раней вызначанага плянам Васкрасенскі завулак, гандлёвую, Беларускую і Садовую вуліцы.

**

— У хуткім часе будзе скончана пабудова цэнтральнага вайсковага ціру авіяхіму ў гарадзкім садзе.

ЗА ДЗЕНЬ

— Пры ЦП саюзу мэталістых адкрыліся **ўсебеларускія курсы па перакваліфікацыі** старшынь і сакратароў цэхавых камітэтаў прадпрыемстваў мэталёвай прамысловасьці. На курсы прыехала 27 чал. Тэрмін навучаньня—паўтара месяца.

**

— Пленум Белбюро ЦК чыгуначнікаў пастанавіў перавесьці **цэнтральную чыгуначную страхкасу з Менску ў Воршу.** У Менску застаецца ўпаўнаважаны страхкасы.

**

— Белбюро ЦК чыгуначнікаў зьвярнулася ў СНК БССР з просьбаю аб водпуску 20.000 руб. на **рамонт і абсталяваньне новага клюбу чыгуначнікаў** у Менску, перарobленага з былой чыгуначнай царквы.

Што перадае Менская радыёстанцыя

ПАНЯДЗЕЛАК 2-га чэрвеня.

18-00 — Пасьляабедзены канцэрт.
18-30 — Перадача для піянэраў і вучняў.
19-00 — Беларуская радыё-газэта.
20-00 — Праверка часу.
20-00 — Літаратурна-музычная перадача.
21-00 Час прафработніка: аб падрыхтоўцы прафсаюзных кадраў.
21-30 — Даклад: Сьвінагадоўля на Беларусі і яепрадстаўленьне на Ўсебеларускай выстаўцы — тав. Жыркевіч.
22-00 — Канцэрт.

АЎТОРАК 3-га чэрвеня.

18-00 — Пасьляабедзены канцэрт.
18-30 — Час пралетарскага студэнцтва.
19-00 — Беларуская радыё-газэта.
20-00 — Праверка часу.
20-00 — Беларуская работніца і сялянка па радыё.
21-00 — Даклад Дому Санасьветы: лячэньне скураных хвароб — д-р Розэнталь.
21-30 — Азбука Морзэ.
22-00 — Канцэрт.

СЕРАДА 4-га чэрвеня.

18-00 — Пасьляабедзены канцэрт.
18-30 — Перадача для піянэраў і вучняў.
19-00 — Беларуская радыё-газэта.
20-00 — Праверка часу.
20-00 — Сялянская радыё-газэта.
21-00 — Сельска-гаспадарчы рабочы Беларусі (газэта).
21-30 — Даклад: Каняводзтва на Ўсебеларускай выстаўцы — Рагуля.
22-00 — Канцэрт.

ЧАЦЬВЕР 5-га чэрвеня.

18-00 — Пасьляабедзены канцэрт.
18-30 — Чырвоная армія і абарона краіны: Людзкія і тэхнічныя рэсурсы ў вайне.
19-00 — Беларуская радыё-газэта.
20-00 — Праверка часу.
20-00 — «Чырвоная Зьмена» па радыё.
21-00 — На фронце сацыялістычнага спаборніцтва.
21-30 — Даклад: Аўцаводзтва на Ўсебеларускай выстаўцы — Канаваль.

ПРАВІЛЫ ПРЫЁМУ

у Магілеўскі дзяржаўны зямпяўпарадчы тэхнікум на 1930-31 нав. год

1) У тэхнікум прымаюцца асобы ўзростам ад 14 да 25 год, скончыўшыя (незалежна ад году скончэньня) поўны курс 9-цігадовай працоўнай школы II-й ступені, 2-х гадовых агульна-асьветных курсаў, 7-мігадовых працоўных школ, школы для дарослых павышанага тыпу, школы сялянскай моладзі і прафшколы на базе 4-хгодкі і пасьля 3-хгадовага вытворчага стажу і курсы па падрыхтоўцы ў тэхнікумы. Таварышы, скончыўшыя вышэйпамянёныя школы, **прымаюцца бяз іспытаў.**

Тэхнікум у гэтым годзе прымае 180 асоб: 90 асоб да 1-га кастрычніка і 90 асоб да 1-га сакавіка.

Прыём заяў пачынаецца з 10 ліпеня па 1-е жніўня г. г.

Заявы падаюцца на імя прыймовай камісіі пры тэхнікуме, да заявы далучаюцца наступныя дакуманты:

1) Дакумант аб узросьце (мэтрыка);
2) « аб адносінах да вайсковай павіннасьці (для мужчын);
3) « аб асьвеце;
4) 2 фатаграфічныя карткі;
5) Мэдычнае пасьведчаньне аб стане здароў'я наступаючага;
6) Дакумант, які сьведчыць аб матар'яльным і сацыяльным становішчы паступаючага, яго бацькі да і пасьля рэвалюцыі;
7) Даведка, засьведчаная нізавой савецкай арганізацыяй, аб тым, што паступаючы і яго бацькі не пазбаўлены выбарчых правоў;
8) Для сялян—акладны ліст па 1929-30 г., а для саматужнікаў — патэнт;
9) Анкету, засьведчаную прафэсыянальнымі або савецкімі арганізацыямі;
10) Паштовых марак для адказу на 25 кап.

УВАГА: Вытрымаўшыя іспыты ў 1928-29-30 г. г. пры паступленьні ў тэхнікум вызваляюцца ад усялякіх іспытаў. Пры прыёме перавага будзе давацца асобам, якія маюць практычны стаж па адпаведнай спэцыяльнасьці і скончыўшыя прафшколы.

Тэрмін іспытаў і залічэньня ўстанаўляецца з 1-га па 10-е жніўня г. г. — з 10-га па 15-е жніўня. Аб выніках прыёму паведамляюцца ўсе асобы, якія падалі заявы аб прыёме ў тэхнікум.

Пачатак заняткаў 1-га кастрычніка г. г.

Заг. навуч. часткі **Мацьвеенка.**

15 тысяч гэкт. балот— пад лугі і палі

— Эканомнарада БССР заслухала даклад аб ВЫНІКАХ МЭЛІЯРАЦЫЙНЫХ РАБОТ па БССР. За апошнія 4 гады асушана каля 15 тыс. гэкт. балот, урэгулявана каля 402 клм. рэк, праведзена 558 клм. новых магістральных каналаў. На мэліярацыйныя работы затрачана звыш 10 мільёнаў руб., у тым ліку за кошт дзяржавы 6 мільёнаў руб.

Рад лічбаў пацьвярджаюць вялікую эфэктыўнасьць мэліярацыйных работ. Чысты прыбытак ад мэліярацыі ўжо складае звыш мільёна рублёў, ці 25 проц. да сумы ўкладаў дзяржавы (бяз выдаткаў 1928-29 году).

Эканомнарада, улічваючы важнае значэньне вывучэньня эфэктыўнасьці мэліярацыйных работ, прапанавала навукова-дасьледчаму інстытуту ўзяць на сябе прапрацоўку гэтага пытаньня.

Наркамзему даручана паскорыць правядзеньне магістральных каналаў у басэйнах адрэгуляваных рэк, забясьпечыць мэліяраваныя землі трактарамі, штучнымі ўгнаеньнямі і насеньнем лугавых траў. Пры правядзеньні мэліярацыйных работ асаблівая ўвага павінна быць зьвернута на мэліярацыю плошчаў у калгасах.

НОВЫЯ НАВУЧАЛЬНЫЯ С.-Г. УСТАНОВЫ

Наркамасьветы адкрывае ў Беларусі ў гэтым годзе 7 новых сельска-гаспадарчых тэхнікумаў: **Аршанскі** тэхнікум па пераапрацоўцы мясных прадуктаў на 504 чал., **Горацкі** тэхнікум па рамонце і эксплёатацыі с.-г. машын (на 60 чал.), **Жыткавіцкі**—рыбаводны тэхнікум (на 60 чал.), **Беліцкі**—малочна-гаспадарчы тэхнікум (на 90 чал.), **Скрыгалаўскі** культуртэхнікум (на 60 чал.), **Лужанскі** тэхнікум ільняных культур (на 90 чал.) і тэхнікум па пераапрацоўцы бульбы ў **Чырвоным Беразе**—(на 60 чал.).

Апрача таго, Наркамасьветы адкрывае 4 новыя сельска-гаспадарчыя прафшколы: **Скрыгалаўскую** культуртэхнічную школу—на 80 чал., **Бабруйскую** леса-эксплёатацыйную школу—на 80 чал., **Мазырскую** леса-эксплёатацыйную школу на 80 чал. і **Талачынскую** школу па апрацоўцы бульбы—таксама на 80 чалавек.

Чыстка апарату „ТПО“ зрываецца

Чыстка апарату Менскага транспартна-снажывецкага т-ва пачалася з 21-га мая. У першы дзень чысткі зьявілася ня больш 100 чалавек. На другі дзень прышло яшчэ менш. З гэтае прычыны работа па чыстцы была перанесена на 25-га мая, але і тады ніхто з рабочых ня прышоў, за выключэньнем камісіі і некаторых супрацоўнікаў ТПО.

Ячэйка КП(б)Б, ЛКСМ і мясцкомы вузла не надаюць значэньня гэтай чыстцы. Яны зусім ня прымаюць удзелу ў ёй, не вядуць растлумачальнае работы аб чыстцы сярод рабочых мас. Брыгады, вылучаныя для абсьледваньня работы ТПО, таксама зрабілі вельмі мала. Некаторыя брыгады нават і ня скончылі абсьледваньня магазынаў, кінуўшы сваю работу недаробленаю. Крамная камісія, лёгкая кавалерыя і рабкоры чыгуначнага вузла таксама прымаюць вельмі слабы ўдзел у чыстцы.

З прычыны такой дрэннай падрыхтоўкі да чысткі камісія прымушана была спыніць сваю работу па таварнай станцыі і распачаць чыстку працаўнікоў буфэтаў і ларкоў на пасажырскім вакзале.

Для таго, каб аздаравіць апарат каапэрацыі і наладзіць яе работу, кожны сьвядомы рабочы, служачы і пайшчык павінны прыняць актыўны ўдзел у чыстцы, выяўляючы ўсе ненармальнасьці ў рабоце. Партыйная і камсамольская ячэйкі, а таксама мясцкомы вузла павінны таксама зьвярнуць сур'ёзную ўвагу на гэту работу, а не стаяць у баку ад такое важнае палітычнае справы, як чыстка апарату.

ТЭПЗОЎСКІ.

Плян улову рыбы ня выконваецца

Саматужная каапэрацыя і „Белрыба“ нядбайна адносяцца да загатовак рыбы

Толькі 19,5 проц.

На 20-га мая г. г. гадавы плян улову рыбы па БССР выканан усяго толькі на 19,5 проц. Значынна адстаюць Магілеўская, Менская і Віцебская акругі. Меншчына выканала гадавы плян усяго на 6,4 проц., Магілеўская акруга пабіла рэкорд бязьдзейнасьці, выканаўшы 0,8 проц. гадавога пляну. Зусім нядаўна, 26-га мая, Магілеўскі сампрамсаюз зьвярнуўся да Белсампрамсаюзу з хадайніцтвам паменшыць плян улову рыбы. Гэта толькі пасьля двух месяцаў з моманту атрыманьня заданьня.

Віцебскі сампрамсаюз лічыць, што яго справа—гэта атрымліваць процанты ад «Белрыбы», а вось праверыць, як працуюць арцелі—гэтым ён не займаецца. Да гэтага часу яшчэ не гатовы невады, замест 6 падвалак працуюць толькі 3.

Па Менскай акрузе лік арцеляй выстарчальны, але ні працаўнікі «Белрыбы», ні працаўнікі Сампрамсаюзу не задумаліся над тым, каб разьмеркаваць работу паміж арцелямі ў мэтах больш поўнага ахвату вадаёмаў.

8-га мая Экана прапанавала Белсампрамсаюзу вылучыць спэцыяльную сэкцыю рыбацкай каапэрацыі, але Белсампрамсаюз ня выконвае пастановы.

У Мазырскай акрузе з-за нядбайнасьці саматужнай каапэрацыі Тураўская арцель не атрымала спэцвопраткі і зараз развальваецца. Аршанскі сампрамсаюз зусім ня кіруе арцелямі; ёсьць выпадкі, калі рыбакі—члены арцеляй—па два тыдні п'янствуюць і ня выходзяць на лавіць.

Наогул Белсампрамсаюз не праводзіць сярод рыбакоў ніякай культработы. Нічога ня зроблена ў адносінах азнаямленьня рыбакоў з вызначанымі для іх льготамі.

З такімі адносінамі трэба хутчэй пакончыць. Рабочая грамадзкасьць павінна праверыць, што зроблена Сампрамсаюзам у справе забесьпячэньня выкананьня пляну ўлову.

РЭЗКІ.

Бяспрытульная справа

МАЗЫР. (Наш. кар.). Ня гледзячы на тое, што рыбацтва на Мазыршчыне адыгрывае вялікую ролю ў забесьпячэньні насельніцтва харчамі, на гэту справу зварачаецца вельмі мала ўвагі. Гадавы плян па ўлове рыбы на 1930 г. знаходзіцца пад пагрозай зрыву. Так, з 1-га студзеня па 20 мая плян па ўлове рыбы выкананы толькі на 24 проц. Трэба адзначыць, што як «Белрыба», так Сампрамсаюз і Калгассаюз зусім мала цікавяцца рыбнай справай на Мазыршчыне. Паміж саматужна-прамысловым саюзам і калгассаюзам няма ніякай дагаворнасьці ў справе арганізацыі рыбацкіх арцеляй. Ёсьць выпадкі поўнага развалу арцеляй. У акрузе няма рыбацкае снасьці. Рыбакі дрэнна забясьпечаны спэцвопраткай.

РВК таксама мала цікавіцца пашырэньнем рыбацтва ў раёнах. Нараўлянскі і Юравіцкі РВК атрымліваюць вывазку рыбы, прызначанай у іншыя акругі. Ёсьць выпадкі і безгаспадарчасьці. Так, па недаглядзе «Белрыбы» ў зімавальніках рыбнае гаспадаркі «Чырвоная Зорка» загінула 75 проц. рыбы.

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

СЁНЬНЯ

Дом Асьветы. У 19 гадз. сход камсамольскага калектыву Працасьветы.

Да ведама студэнтаў БДУ. Студэнты і настаўнікі, якія ўзялі кнігі з бібліятэкі вайсковага габінэту БДУ, павінны зьвярнуць іх не пазьней 6-га чэрвеня з прычыны перавучоту і перадачы бібліятэкі новаму бібліятэкару.

Пэдфак (Фіз. аўд.). У 18 гадз. 15 м. заняткі антырэлігійнага унівэрсытэту.

Сад Асьветы. Кіно.

БДУ. Актавая заля. У 19 гадз.—адкрыты сход ячэйкі КП(б)Б Наргасу.

Парадак дня: 1. Прапрацоўка тэзісаў т. Якаўлева. 2. Прыём у партыю прафэсароў **Вальфсона і Манава і** 3. Плян работы бюро ячэйкі. Запрашаюцца студэнты і навуковыя працаўнікі факультэту.

ЗАЎТРА

ЖАКТ № 17 (Гандлёвая, 50-1). Агульны сход камуністых, што пражываюць у дамох жакту. Пач. у 19 гадз.

Дом Асьветы. ЦП саюзу Працасьветы закупіла для членаў саюзу на 3-яе чэрвеня опэру «Аида», а на 5-ае «Чалавек з партфэлем». Білеты ў канц. Дому з 12-2 і з 6-10 гадз. увеч.

Нарада членаў Кастрычніцкага РК МОПР'у—у 19 гадз. у памяшк. РК КП(б)Б. Яўка абавязкова.

ПАСЬЛЯЗАЎТРА

Кастр. РК КП(б)Б. У 19 гадз. нарада вытворчых ячэек МОПР'у. Прысутнасьць старшынь і сакратароў яч. абавязкова. Запраш. Мопр. актыў.

Нарада будаўнічых ячэек МОПР'у 5-га чэрвеня ў 19 гадз. у памяшк. Кастр. райкому партыі (вуліца Ўрыцкага). Яўка старшынь і сакратароў яч. МОПР'у абавязкова. Запраш. МОПР. актыў.

Сёньня ў 12 гадзін раніцы ў Доме працаўнікоў Асьветы адчыняецца II Ўсебеларуская Мэтадычная Нарада:

ПАВЕСТКА ДНЯ:

1. Аб стане Нарасьветы ў БССР (т. Платун).
2. Аб рэарганізацыі вясковай школы ў ШКМ (т. Жыгмунд).
3. Новыя праграмы і навуч. пляны I і II канцэнтру 7-гадовай школы і ШКМ (т. Рыўлін, Шашкоў і Дрозд).
4. Політэхнізм у школе (т. Панкевіч).
5. Задачы піянэр арганізацыі ў політэхнічнай школе (т. Букпей).
6. Бесьперапынны навуч. год ушколах сацвыху (т. Дрозд).
7. Аб рэарганізацыі вяч. школ (т. Ошараў).
8. Форма вучоту пасьпяховасьці вучняў (т. Цьвірко).

На нараду запрашаюцца — асьветнікі гор. Менску і навуковыя працаўнікі.

МЭТАДКОМ.

Адказны рэдактар **Ян. АСЬМОЎ.**

Да ведама падпісчыкаў „Зьвязды“

З сёньняшнім нумарам газэты „Зьвязда“ рассылаецца дармовы дадатак— газэта „ПРАФРУХ“ № 13

Падпісчыкі! Пры атрыманьні «Зьвязды» патрабуйце дадатак „ПРАФРУХ“

Беларускае Дзяржаўнае Выдавецтва
ПАСТУПІЛІ Ў ПРОДАЖ
КУЙБЫШАЎ.—Выкананьне пяцігадовага пляну прамысловасьці
(ТЭЗІСЫ ДАКЛАДУ НА XVI ЗЬЕЗЬДЗЕ УсеКП(б), УХВАЛЕНЫЯ ПАЛІТБЮРО ЦК УсеКП(б).
Стар. 16. Цана 5 кап.

КІНО-САД (Савецкая, 71)
Нямецкі фільм
Паводле навэлі СТЭФАНА ЦВЭЙГА
СТРАХ
драма ў 8 частках.
У галоўн. ролях Гэнры Эдвардс і Густаў Фрэліх.
Пачатак 1-га сэансу а 9 г., 2-га—10 г. 30 м.
КАСА ад 6 гадз.

КІНО „ЮНЫ ПІЯНЭР“.
3 панядзелка, 2-га чэрвеня
Мастацкі фільм
у 2-х сэрыях—12 частках
„КРАСНЫЕ ДЬЯВОЛЯТА“
Абедзьве сэрыі ў адзін сэанс.
Пачатак 1-га сэансу з 2-х гадз.
КАСА адкрыта з 12 г. дня.

КІНО „ПРАЛЕТАРЫ“
2-гі — ТЫДЗЕНЬ — 2-гі
трукавы кіно-раман
МІС МЭНД
2 сэрыі—11 частак у адзін сэанс.
У гал. ролі Ігар ІЛЬІНСКІ.
ПАЧАТАК 1-га сэансу а 7 гадз.
КАСА—з 5 гадз.

КІНО „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“
З ПАНЯДЗЕЛКА, 2-га чэрвеня
Мастацкая кіно-аповесьць
ВЕЦЕР у ТВАР
паводле п'есы Н. ЛЬВОВА „ТАПНЕЮЦЬ ДНІ“.
Сцэнары I. Бэрхіна.
Рэжысэры А. Зархі і I. Хэйфіц.
Пачатак 1 сэансу а 7 гадз.
КАСА адчынена ад 5 гадз.

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР
Гастролі 1-га Маскоўскага перасоўчнага тэатру ОПЭРЫ І БАЛЕТУ
Панядзелак, 2 чэрвеня „ЕВГЕНИЙ ОНЕГИН“ муз. Чайкоўскага
Білеты прадаюцца ў касе тэатру. Пачатак а 8 г. 30 м. увеч.

Тэатр саду „Прафінтэрн“
Мастацкі перасовачны тэатр „КРАСНЫЙ ФАКЕЛ“
Панядзелак, 2 чэрвеня, для саюзу будаўнікоў
ЧУДАК камэдыя ў 4-х дзеях.

КІНО СПАРТАК
З панядзелка, 2 чэрвеня
— нямецкі фільм —
ВІНАВАТЫ
(СУДОВАЯ ПАМЫЛКА)
У галоўнай ролі Бэрнгард Гэтцке
Пачатак 1-га сэансу а 7 гадз.
КАСА АД 5 Г. 30 М.

УКРАДЗЕНЫ бумажнік з грашыма і дакумантамі на імя Паршута Р. Р.: 1) партбілет № 1104938, выд. Мен. АК КП(б)Б, 2) Вайсковае пасьведчаньне, выд. Менвайенкамата. Лічыць несапраўднымі.

50 К. кошт публікацыі аб згубе дакуманта

ЛЯЧЭБНІЦА — МЕНСКАГА ГАРАДЗКОГА КАМІТЭТУ ЎЗАЕМАДАПАМОГІ
Ленінская, № 25, побач з 2-м Домам Саветаў, тэл. 12-66
АДКРЫТА ад 9 гадз. рэн. да 9 г. увеч
Прыём хворых па ўсіх спэцыяльнасьцях:
на ўнутраных, хірургічных, жаночых, вочных, хваробах вуха, горла і носа, скурана-вэнэрычных, страўніцкіх, нэрвовых.
Электра-сьвета-лячэньне і кварц адкрыты з 11—2 гадз. дня і 5—8 гадз. увеч.
Рэнтген (здымкі, прасьвечваньні, лячэньне) адкрыт з 4 г 30 м. да 9 г. увеч.
Прыём хэміка-бактэрыялёгічных аналізаў. Аптэка.
ЗУБНЫ ГАБІНЭТ адкрыт з 9 г. раніцы да 9 г. увеч. штодзенна
Кансультацыя прафэсароў па ўсіх спэцыяльнасьцях па папярэднім запісе.
Урачэбная дапамога на даму па ўсіх спэцыяльнасьцях. Запіс з 9 гадз. раніцы да 2 гадз. дня.
Дзяжурства дактароў з 2 гадз. дня да 9 гадз. увеч.
Начное дзяжурства дактароў ад 9 гадз. увеч. да 7 гадз. раніцы.
Прыём хворых па лекавых кніжках камітэту
Для ўсіх іншых грамадзян за агульна-даступную дыфэрэнцыяваную плату.

Завод „БЕЛАРУСЬ“
(МЕНСК, СТАРАЖОЎСКАЯ, 44)
купляе парожнія бутэлькі
Піўныя . . . . . 0,6 літра—10 кап.
Ланінскія (з-пад сітро) . 0,3 літра— 7 кап.
Нарзанні . . . . 0,4 літра— 5 кап.
Цёмныя віннныя . . 0,38 літра— 5 кап.
У любой колькасьці начыньне можа здавацца як на завод, так і ва ўсе розьнічныя аддзяленьні заводу
Піввая каапэрацыя, якая мае справу з заводам, таксама прымае начыньне па паказаных цэнах.
За дастаўку каапэрацыяй завод плаціць па 1 кап. з бутэлькі.
Разьлік праз Дзяржбанк, кант. «53».
Дырэкцыя.

Навінкі.
ПАСТУПІЛІ Ў ПРОДАЖ
А. ГАРУНОВІЧ.—Супроць нацыянал-дэмакратызму і шавінізму розных колераў. Стар. 101. Цана 35 кап.
М. ШЭЙНМАН.—Палітычная роля сучасных рэлігій. Стар. 174. Цана 1 р. 10 кап.
НА ВАРЦЕ СССР.
А. ДЗЁМІН.—Наладжваньне ціру для стралковых гурткоў. Стар. 50. Цана 15 кап.
М. ШМІДТ.—Справа № 6. Стар. 16. Цана 10 кап.
ТЭАТРАЛЬНАЯ БІБЛІЯТЭКА
ЕЛЕНСКІ І ТРАХТЭНБЭРГ.—Жыцьцём за жыцьцё.— Падзея грамадзянскай вайны на 2 абразы. Стар. 30. Цана 16 кап.
Жыцьцё і прыгоды Максіма Горкага (паводле яго апавяданьняў) з малюнкамі Стар. 138. Цана 90 кап.
БЕЛДЗЯРЖВЫДАВЕЦТВА

Менскі Галоўлітбел № 337.